

28

Festival Internacional
de Música *Antiga* i *Barroca*
de Peníscola

de l'1 al 9 d'agost de 2023

Presentació

El festival va néixer ja fa 28 anys gràcies a l'impuls de la Generalitat Valenciana i s'ha consolidat com un exemple de col·laboració interinstitucional, en comptar des dels seus inicis amb el suport de la Diputació de Castelló i l'Ajuntament, aconseguint fer de Peníscola un dels punts de referència de la música antiga i barroca del nostre país, i del festival un dels més reconeguts d'aquest repertori a nivell europeu.

Com a preàmbul del festival, i davant la gran acollida de l'any passat a la incorporació del cinema a la nostra programació, projectarem la guardonada pel·lícula *Vivaldi, un príncep a Venècia*, de Jean-Louis Guillermou, que inclou a la banda sonora obres del gran compositor italià, sumant-nos al reconeixement de Peníscola com a ciutat de cinema: Peníscola de cinema... barroc

A les portes del festival, l'espectacle *Danses per a dues reines*, a càrrec dels grups Delirium Música i La Floreta de Madrid, ens convida a ballar saraus, balls i minuets dels temps de Felip V, en un concert d'entrada lliure amb el que convidem a tots els que vinguen a Peníscola a gaudir de nou vetllades amb la millor música.

I estem en un any d'aniversari. Els 600 anys de la mort del Papa Luna es recordaran amb l'exposició que ens presenta Jota Martínez, que romandrà oberta del 31 de juliol al 9 d'agost. Diàriament es faran visites guiades que acabaran amb una actuació de l'Ensemble Alfonsí al costat de Mara Aranda, adreçat al públic familiar, titulada *Instruments i sons per trobar i dansar*. Consolidem així l'oferta per al públic familiar iniciada fa cinc anys.

El 400è aniversari de la mort de Gaspar Aguilar és el motiu de l'espectacle que ens presentarà Harmonia del Parnàs, que uneix la música del període a la teatralització d'alguns textos de l'autor. Els britànics Alternative History Quartet ens recordaran els 400 anys de la mort de William Byrd amb una interessant i nova proposta. Presentarem en versió semiescenificada l'òpera d'Antonio Caldara *Atenaide*, fet que suposa la tornada de l'òpera a l'escenari del nostre festival, a càrrec de l'ensemble català Contratemps.

Comptarem amb grups i intèrprets de Catalunya, Madrid i el País Basc, sense descuidar el caràcter internacional del festival amb grups francesos i britànics. A més, la Comunitat Valenciana estarà magníficament representada per Capella de Ministrers, Amystis i Harmonia del Parnàs

Enguany, tant el concert de l'orquestra de dones Délica Chamber Orchestra com el Piromusical tindran com a protagonista el genial Antonio Vivaldi. Des de la Platja Nord es podrà assistir de la mà de Pirotècnia Tomàs de Benicarló, a un espectacle únic de focs d'artifici sobre una selecció d'obres de l'autor.

Volem que aquesta 28a edició siga la de la unió a altres disciplines: aproximar-nos a aquest repertori de la mà de grans intèrprets, com Amadine Beyer, Gli Incogniti, Carlos Mena, Jorge Prieto o Olga Iakushina, però obrint-nos també al cinema, l'òpera, el teatre i la dansa i gaudir de la millor música antiga i barroca en uns espais únics.

Leonardo Marqués Coloma
Director artístic

28 Festival Internacional de Música
Antiga i Barroca de Peníscola

Presentación

El Festival nació hace ya 28 años gracias al impulso de la Generalitat Valenciana y se ha consolidado como un ejemplo de colaboración interinstitucional, al contar desde sus inicios con el apoyo de la Diputació de Castelló y el Ayuntamiento, consiguiendo hacer de Peñíscola uno de los puntos de referencia de la música antigua y barroca de nuestro país, y de su festival uno de los más reconocidos de este repertorio a nivel europeo.

Como prólogo del festival, y ante la gran acogida del pasado año a la incorporación del cine a nuestra programación, proyectaremos la galardonada película *Vivaldi, un príncipe en Venecia*, de Jean-Louis Guillerrou, que incluye en su banda sonora obras del gran compositor italiano, sumándonos al reconocimiento de Peñíscola como ciudad de cine: 'Peñíscola de cine... barroco'.

A las puertas del festival, el espectáculo *Danzas para dos reinas*, a cargo de los grupos Delirium Música y La Floreta de Madrid, nos invita a bailar sarao, bailes y minuets de los tiempos de Felipe V, en un concierto de entrada libre con el que invitamos a todos los que vengan a Peñíscola a disfrutar de nueve veladas con la mejor música.

Y estamos en un año de aniversarios. Los 600 años de la muerte del Papa Luna se recordarán con la exposición que nos presenta Jota Martínez, que permanecerá abierta del 31 de julio al 9 de agosto. Diariamente se realizarán visitas guiadas que terminarán con una actuación del Ensemble Alfonsí junto a Mara Aranda, dirigido al público familiar, titulada *Instrumentos y sonos para trovar y danzar*. Consolidamos de esta manera la oferta para el público familiar iniciada hace cinco años.

El 400 aniversario de la muerte de Gaspar Aguilar es el motivo del espectáculo que nos presentará Harmonia del Parnàs, que une la música del periodo a la teatralización de algunos textos del autor. Los británicos Alternative History Quartet nos recordarán los 400 años de la muerte de William Byrd con una interesante y novedosa propuesta. Presentaremos en versión semiescenificada

la ópera de Antonio Caldara *Atenaide*, lo que supone la vuelta de la ópera al escenario de nuestro festival, a cargo del ensemble catalán Contratemp. Contaremos con grupos e intérpretes de Catalunya, Madrid y País Vasco, sin descuidar el carácter internacional del festival con grupos franceses y británicos. Y finalmente, la Comunitat Valenciana estará magníficamente representada por Capella de Ministrers, Amystis y Harmonia del Parnàs.

En esta edición, tanto el concierto de la orquesta de mujeres Délica Chamber Orchestra como el espectáculo piromusical tendrán como protagonista al genial Antonio Vivaldi. Desde la Playa Norte se podrá asistir de la mano de Pirotènia Tomás de Benicarló, a un espectáculo único de fuegos artificiales sobre una selección de obras del autor.

Queremos que esta 28 edición sea la de la unión a otras disciplinas: aproximarnos a este repertorio de la mano de grandes intérpretes, como Amadine Beyer, Gli Incogniti, Carlos Mena, Jorge Prieto u Olga Iakushina, pero abriéndonos también al cine, a la ópera, al teatro y a la danza y disfrutar de la mejor música antigua y barroca en unos espacios únicos.

Leonardo Marqués Coloma
Director artístico

28 Festival Internacional de Música
Antigua y Barroca de Peñíscola

28

Festival Internacional de Música Antiga i Barroca de Peníscola

de l'1 al 9 d'agost de 2023

Programació

Dia 1 d'agost, dimarts

Platja Nord. 24.00 h.

Pirotècnia Tomás (Benicarló)

Espectacle Piromusical

Visca Vivaldi!

Dia 2 d'agost, dimecres

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Capella de Ministrers (València)

Carles Magraner, viola de gamba i direcció

Música grotesca

Dia 3 d'agost, dijous

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Ensemble Contratemp (Catalunya)

Albert Arribas, director d'escena

Jordi Domènech, director musical

Atenaide d'Antonio Caldara (òpera semiescenificada)

Dia 4 d'agost, divendres

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Délica Chamber Orchestra (Madrid)

Olga Iakushina, violí solista i direcció

Les quatre estacions de Vivaldi

Dia 5 d'agost, dissabte

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Carlos Mena & Ignacio Prego (País Basc)

Carlos Mena, contratenor

Ignacio Prego, orgue i clavecí

Purcell's Spheres

Dia 6 d'agost, diumenge

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Gli Incogniti (França)

Amandine Beyer, violí solista i direcció

The Bread of Life. Concerti Grossi de Händel i Corelli

Programació

Dia 7 d'agost, dilluns

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Premi Carles Santos 2023 al millor disc de Música Antiga i Barroca

Amystis (València)

José Duce, continu i direcció

Ribera i Navarro. Els mestres de Tomás Luis de Victoria

Dia 8 d'agost, dimarts

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Harmonia del Parnàs (València)

Ignacio García, director d'escena

Marian Rosa Montagut, clavecí i direcció

Endimión y la luna. 400 aniversari de la mort de Gaspar Aguilar

Dia 9 d'agost, dimecres

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Alternative History Quartet (Regne Unit)

Secret History. De Byrd a Sting

Activitats Paral·leles

A les portes del Festival

Dia 30 de juliol, diumenge

Palau de congressos. 22.30 h.

A les portes del Festival

Cinema

Vivaldi, un príncep a Venècia (2006) de Jean-Louis Guillermon

Peníscola de cinema... barroc

Entrada lliure

Dia 31 de juliol, dilluns

Castell del Papa Luna. 22.30 h.

Obrint el Festival

Delirivm Musica & La Floreta (Madrid)

Diana Campóo, ballarina i coreògrafa

Juan Portilla, flauta i direcció artística

Danzas para dos reinas. Saraos, bailes y minuets

en tiempos de Felipe V

Entrada lliure

Del 31 de juliol al 9 d'agost - Exposició

Instruments en temps del Papa Luna en el 600 aniversari de la seua mort

Casa de l'Aigua C/ Sáiz de Carlos, 2

(junt a la Plaça de Santa Maria), de 10:30 h a 20.30 h.

Propietat i comissariat: Mara Aranda i Jota Martínez

Del 31 de juliol al 9 d'agost

Casa de l'Aigua. Tots els dies a les 20.30 h.

Ensemble Alfonsí (València)

Instruments i sons per a trobar i dansar

Visita guiada i concert participatiu

Per a públic familiar a partir de 6 anys

Entrada lliure

FESTIVAL DE CINE
DE MONTREAL 2006

vivaldi
un príncipe en venecia

AUDITORIUM

Una pel·lícula de Jean-Louis Guillermou

PHILIPPE DE VALLERIN · STEFANO CODIROLI · DELPHINE DEPARDIEU · MAUD JUREZ · DIANA FERTIKH ·
KATIA YCHENKO · CHRISTIAN VADIM · BERNARD-PIERRE DONNADIEU y MICHEL GALABRU
Una producció de VIVALDI PRODUCTIONS · LIONS ENTERTAINMENT PRODUCTIONS y DREAM FILMS
Fotografia ANTOINE MARTEAU · Vestuariu ANTONIA SALTER · Direcció artística GUERRINO LOVATO
Direcció de producció ELIANE LACROUX · Música original BRANITRATTI · Música ANTONIO VIVALDI
Producció executiva ALAIN DEPARDIEU Guió y direcció JEAN-LOUIS GUILLERMOU

NOTRO films

30 de juliol
Palau de congressos, 22.30 h
A les portes del Festival

Cinema
Vivaldi, un príncep a Venècia
de Jean-Louis Guillermou
França, 2006. Color. 95'
Península de cinema... barroc
Entrada lliure

Vivaldi, un príncep a Venècia

Venècia, segle XVIII. Antonio Vivaldi, un dels més grans compositors europeus de tots els temps, anomenat el Capellà Vermell, pateix, no obstant això, els constants atacs de l'Església i en concret del Bisbe de Venècia, que no aprova el seu estil de vida ni veu amb bons ulls la seva especial relació amb la bella i jove soprano Anna Giro.

Direcció:

Jean-Louis Guillermou

Intèrprets:

Stefano Dionisi

Michel Serrault

Michel Galabru

Annette Schreiber

Stefano Codioli

Katia Tchenko

Christian Vadim

Venecia, siglo XVIII. Antonio Vivaldi, uno de los más grandes compositores europeos de todos los tiempos, denominado el Cura Rojo, sufre, sin embargo, los constantes ataques de la Iglesia y en concreto del Obispo de Venecia, que no aprueba su estilo de vida ni ve con buenos ojos su especial relación con la bella y joven soprano Anna Giro.

Dirección:

Jean-Louis Guillermou

Intèrprets:

Stefano Dionisi

Michel Serrault

Michel Galabru

Annette Schreiber

Stefano Codioli

Katia Tchenko

Christian Vadim

Exposició
Del 31 de juliol al 9 d'agost
Casa de l'Aigua
de 10.30 h a 20.30 h

Instrumentes en temps del Papa Luna
en el 600 aniversari de la seua mort
Propietat i comissariat:
Mara Aranda i Jota Martínez

Instruments en temps del Papa Luna en el 600 aniversari de la seua mort

Comissari i col·leccionista: Jota Martínez
Coordinació i producció: Centro Internacional de la Música Medieval - CIMMedieval
Direcció del CIMM: Mara Aranda

Jota Martínez, és especialista en instruments medievals peninsulars. Reuneix en els seus treballs diverses disciplines com la de músic intèrpret, investigador, organòleg, musicòleg, lutier i artista.

Va ser l'any 2000 quan comença amb la tasca de documentar, estudiar i reconstruir els instruments medievals que va trobant en la iconografia de la Península Ibèrica i, en l'actualitat, atesora una col·lecció de quasi 200 rèpliques i reconstruccions.

La revista Melòman, l'ha definit com «l'arqueòleg de la música medieval».

Ha col·laborat amb diversos grups de música antiga i d'arrel de tota la Península, tant en enregistraments com en concerts en directe, posant al seu servei els seus coneixements sobre música i instruments d'entre els segles v i el xv.

Per a compartir els resultats dels seus estudis i les seues propostes d'arqueologia experimental aplicada a auto publicat diversos treballs discogràfics i tres llibres. En 2017 un llibre amb dos cds anomenat: *Instrumentos de la tradición medieval española*; en 2019 *Instrumentos para loar a Santa María*, amb l'Ensemble Alfonsí creat i digidit per ell mateix; en 2022, un llibre amb 3 cds de música anomenat: *Instrumentarium musical alfonsí*; i en 2023 un llibre anomenat: *Instruments per a trovar i dansar a la Llúria del Segle XIII*, a partir del treball d'estudi, documentació i reconstrucció que va realitzar en 2018 sobre el cassetonat

Comisario y coleccionista: Jota Martínez
Coordinación y producción: Centro Internacional de la Música Medieval - CIMMedieval
Dirección del CIMM: Mara Aranda

Jota Martínez, es especialista en instrumentos medievals peninsulares. Reúne en sus trabajos varias disciplinas como la de músico intérprete, investigador, organólogo, musicólogo, lutier y artista.

Fue en el año 2000 cuando comienza con la tarea de documentar, estudiar y reconstruir los instrumentos medievals que va encontrando en la iconografía de la Península Ibérica y, en la actualidad, atesora una colección de casi 200 réplicas y reconstrucciones.

La revista Melómano, lo ha definido como el «arqueólogo de la música medieval».

Ha colaborado con diversos grupos de música antigua y de raíz de toda la Península, tanto en grabaciones como en conciertos en directo, poniendo a su servicio sus conocimientos sobre música e instrumentos de entre los siglos v y el xv.

Para compartir los resultados de sus estudios y sus propuestas de arqueología experimental aplicada a auto-publicado diversos trabajos discográficos y tres libros. En 2017 un libro con dos cds llamado: *Instrumentos de la tradición medieval española*; en 2019 *Instrumentos para loar a Santa María*, con el Ensemble Alfonsí creado y digidido por él mismo; en 2022, un libro con 3 cds de música llamado: *Instrumentarium musical alfonsí*; y en 2023 un libro llamado: *Instrumentos para trovar y danzar en la Llúria del Siglo XIII*, a partir del trabajo de estudio, documentación y reconstrucción que realizó

Instruments en temps del Papa Luna en el 600 aniversari de la seua mort

gòtic-mudèjar de l'església de Santa María o de la Sang de la localitat de Lliria.

Els seus treballs han rebut molt bones crítiques del sector i els reconeixements i premis de l'Institut Valencià de Cultura, Fundació SGAE, GEMA (Associació de grups espanyols de música antiga), i REMA (Xarxa europea de Música Antiga).

És destacable la seua labor didàctica i com a conferenciant per a divulgar i popularitzar la música i els instruments medievals peninsulars i els seus programes de concert en els quals presenta les seues propostes d'arqueologia musical pràctica en directe i és coordinador i assessor de l'acadèmia del CIMMedieval.

Notes sobre l'exposició

S'exposen 30 instruments musicals relacionats amb la Corona d'Aragó i el Regne de València i coetanis amb la vida de Benet XIII, més conegut com el Papa Lluna, que naix en 1328 en Illueca i mor el 23 de maig de 1423 a Peníscola, fa ara una mica més de 600 anys.

Trobarem repliques i reproduccions d'instruments representats en còdexs com els Hagadot de Barcelona, Kaufman i Daurat. També dels que formen part de la decoració de la porta dels Apòstols i la sala capitular de la catedral de València, la façana de l'Hospital Major de Xàtiva, el rerecor de la catedral de Tarragona, la Llotja de la Seda de València, La basílica de Santa María la Major de Morella, el palau dels Dalmases de Barcelona, la catedral d'Oriola i el reliquiari del Monestir de Pedra.

Instruments de totes les famílies com timbala medieval, flauta amb tambor, gaita, ghiterra, rebec, lira, anafil, flauta,

en 2018 sobre el artesanado gòtic-mudéjar de la iglesia de Santa María o de la Sangre de la localidad de Lliria.

Sus trabajos han recibido muy buenas críticas del sector y los reconocimientos y premios del Instituto Valenciano de Cultura, Fundación SGAE, GEMA (Asociación de grupos españoles de música antigua), y REMA (Red europea de Música Antigua).

Es destacable su labor didáctica y como conferenciante para divulgar y popularizar la música y los instrumentos medievales peninsulares y sus programas de concierto en los que presenta sus propuestas de arqueología musical práctica en directo y es coordinador y asesor de la academia del CIMMedieval.

Notas sobre la exposición:

Se exponen 30 instrumentos musicales relacionados con la Corona de Aragón y el Reino de Valencia y coetáneos con la vida de Benedicto XIII, más conocido como el Papa Luna, que nace en 1328 en Illueca y muere el 23 de mayo de 1423 en Peñíscola, hace ahora algo más de 600 años.

Encontraremos replicas y reproducciones de instrumentos representados en códices como los Hagadot de Barcelona, Kaufman y Dorado. También de los que forman parte de la decoración de la puerta de los Apóstoles y la sala capitular de la catedral de Valencia, la fachada del Hospital Mayor de Xàtiva, el trascoro de la catedral de Tarragona, la Lonja de la Seda de Valencia, La basílica de Santa María la Mayor de Morella, el palau de los Dalmases de Barcelona, la catedral de Orihuela y el relicario del Monasterio de Piedra.

Instrumentos de todas las familias como nacaras, flauta con tambor, gaita, guiterna, rebec, lira, añafil, flauta, albugue, chirimía, adufe, bendhir, organetto, címbalos, tablillas,

Instruments en temps del Papa Luna en el 600 aniversari de la seua mort

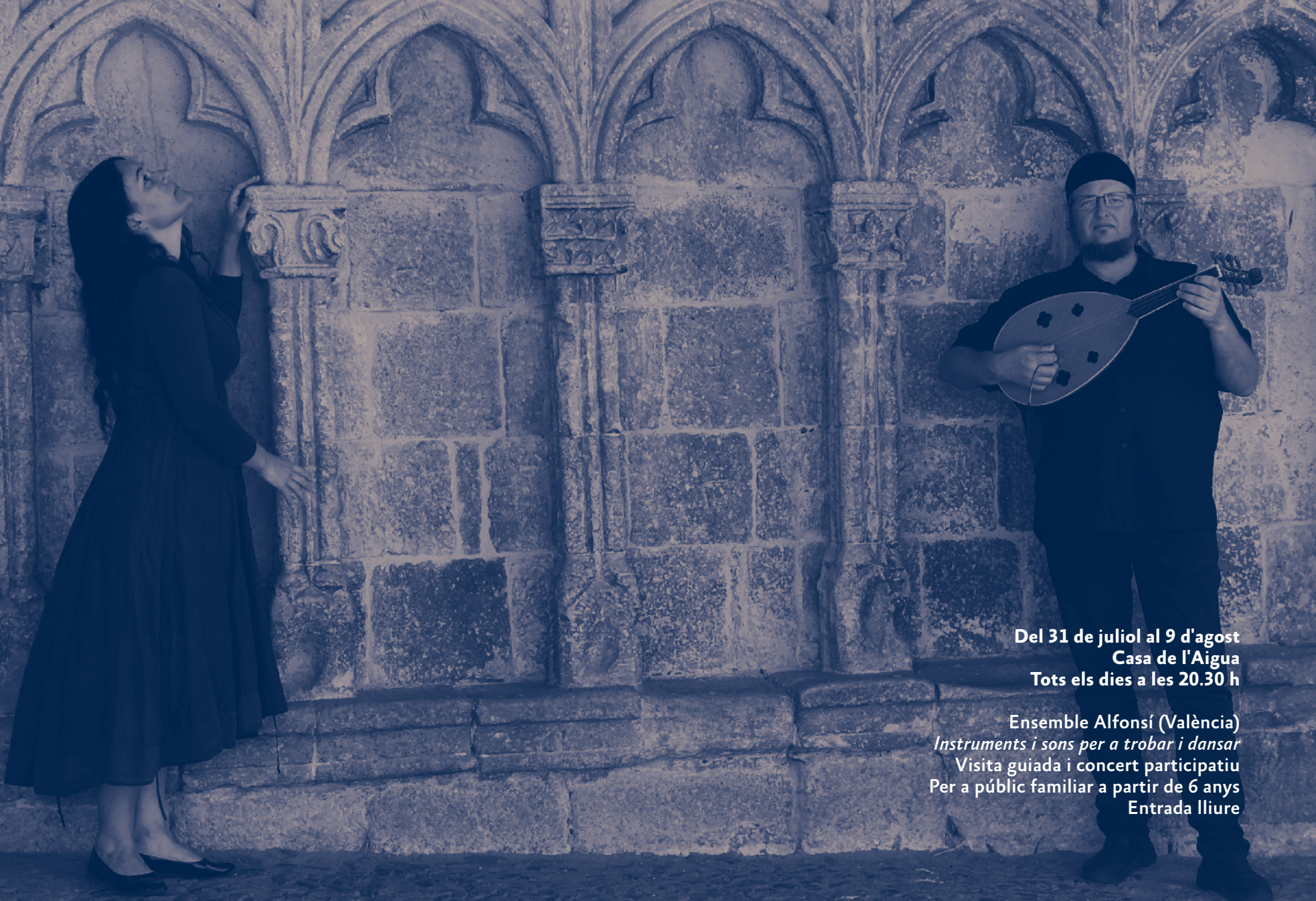
albogue, gralla, riq, bendir, organetto, címbal, tables, llaüt, cítola, viola, sonall, trompa, banya, triangle, pandereta, flauta doble, saltiri i trompeta de María.

En la visita de l'exposició trobarem cartelons amb la iconografia que ens ha servit per a cadascuna de les reproduccions, a fi de poder comparar el treball de reconstrucció, i també cartel·les amb el nom de l'instrument, la ubicació i el lutier que ha dut a terme el treball.

laúd, cítola, viola, sonajero, trompa, cuerno, triángulo, pandereta, flauta doble, salterio y trompeta de María.

En la visita de la exposición encontraremos cartelones con la iconografía que nos ha servido para cada una de las reproducciones, con el objeto de poder comparar el trabajo de reconstrucción, y también cartelas con el nombre del instrumento, la ubicación y el lutier que ha llevado a cabo el trabajo.

Del 31 de juliol al 9 d'agost
Casa de l'Aigua
Tots els dies a les 20.30 h

Ensemble Alfonsí (València)
Instrumentes i sons per a trobar i dansar
Visita guiada i concert participatiu
Per a públic familiar a partir de 6 anys
Entrada lliure

Instrumentes i sons per a trobar i dansar

Mara Aranda

Tauletes, sonall, pandero, saltiri d'acords, alduf, pandereta i cant.

Jota Martínez

Flauta amb tambor, llaüt guitarrench, cítola, viola de roda, llaüt, pandereta i cant.

Muito deveria

Cantiga de Santa Maria.
Alfons X el Savi. Segle XIII

Diced: Ai, trobadores

Cantiga de Santa Maria.
Alfons X el Savi. Segle XIII

El tahir

Cantiga de Santa Maria.
Alfons X el Savi. Segle XIII

A Chantar

Beatriz de Dia. Segle XII

A l'entrada del temps clar

Anònim. Segle XII

Habas verdes

Tradicional sanabrés

Ensemble Alfonsí

Notes

Mara Aranda i Jota Martínez presenten aquest concert didàctic dirigit a tots els públics i molt recomanable per a tots els interessats en la música antiga, la cultura i la nostra història, siguin de l'edat que siguin.

L'activitat es presenta amb una important càrrega participativa, és a dir que si vens cantaràs, ballaràs i potsser tindràs la sort de tocar algun instrument medieval. Per a aquest concert-taller ens acompanyem amb instruments musicals representats en les miniatures dels còdexs alfonsins, i altres coetanis a aquests. Són un total de 15 peces, dels quasi 200 que hem reconstruït en les 2 últimes dècades. Les reproduccions d'aquests instruments han sigut fetes pels més prestigiosos lutiers, violers i artesans europeus, dels quals us parlarem en el concert.

Viatjarem en el nostre concert per una època de gran riquesa musical com ho demostren les composicions que han sobreviscut centenars d'anys. Superant modes i estereotips. Això demostra el seu alt poder artístic i la seua qualitat imperible. El seu missatge és igual de vàlid en l'actualitat que quan va ser creat segles arrere.

Diferents estudis sociològics demostren la importància que té l'escolta musical en la formació integral dels estudiants i la seua integració en la societat, així com el desenvolupament de les emocions de l'ésser humà. Cal sumar el fet que la música és sens dubte l'art més difós i el que major poder de convocatòria té. Amb aquest projecte contribuïm al coneixement de la nostra història i cultura en pro d'una societat més crítica i versada, sensible i reflexiva, més rica en valors que no es devaluen ni passen de moda amb el vaivé del temps.

Notas

Mara Aranda y Jota Martínez presentan este concierto didáctico dirigido a todos los públicos y muy recomendable para todos los interesados en la música antigua, la cultura y nuestra historia, sean de la edad que sean.

La actividad se presenta con una importante carga participativa, o sea que si vienes cantarás, bailarás y quizás tengas la fortuna de tocar alguno instrumento medieval. Para este concierto-taller nos acompañamos con instrumentos musicales representados en las miniaturas de los códices alfonsíes, y otros coetáneos a estos. Son un total de 15 piezas, de los casi 200 que hemos reconstruido en las 2 últimas décadas. Las reproducciones de estos instrumentos han sido hechas por los más prestigiosos lutieres, violeros y artesanos europeos, de los que os hablaremos en el concierto.

Viajaremos en nuestro concierto por una época de gran riqueza musical como lo demuestran las composiciones que has sobrevivido centenares de años. Superando modas y estereotipos. Esto demuestra su alto poder artístico y su calidad imperecedera. Su mensaje es igual de válido en la actualidad que cuando fue creado siglos atrás.

Diferentes estudios sociológicos demuestran la importancia que tiene la escucha musical en la formación integral de los estudiantes y su integración en la sociedad, así como el desarrollo de las emociones del ser humano. Hay que sumar el hecho de que la música es sin duda el arte más difundido y el que mayor poder de convocatoria tiene. Con este proyecto contribuimos al conocimiento de nuestra historia y cultura en pro de una sociedad más crítica y versada, sensible y reflexiva, más rica en valores que no se devalúan ni pasan de moda con el vaivén del tiempo.

31 de juliol
Castell del Papa Luna, 22.30 h
Obrint el Festival

Delirivm Musica & La Floreta (Madrid)
Diana Campó, ballarina i coreògrafa
Juan Portilla, flauta i direcció artística
*Danzas para dos reinas. Saraos, bailes y
minuetes en tiempos de Felipe V*
Entrada lliure

Danzas para dos reinas. Saraos, bailes y minuets en tiempos de Felipe V

Delirivum Musica & La Floreta

Beatriz Amezúa, violí barroc
Juan Portilla, flauta
Maria Saturn, viola de gamba
Asís Márquez, clavecí
Fernando Serrano, arxillaüt i guitarra barroca
Diana Campóo, dansa
Guillaume Jablonka, dansa
Jaime Puente, dansa

Diana Campóo, dansa i direcció artística
Juan Portilla, música i direcció artística

I PRELUDI

Francesco Corbetta (c.1615 - 1681)
Ciaccona Guitarra sola

I DANSA

Marin Marais (1656 - 1728).
Coreografia: G. L. Pécour (1653 - 1729) / R. A. Feuillet (1660 - 1710)
Folie d'Espagne Variacions per a viola de gamba i b. c.

Jacques-Martin Hotteterre (1674 - 1763)
Sonata en trio op. 3 Núm. 3 en si menor
Prelude: Gravement
Fugue: Gay
Grave: Gracieusement
Vivement et crochés egales

II PRELUDI

Gaspar Sanz (1640 - 1710)
Pavana, Guitarra sola

II DANSA

Antonio Martín y Coll (1660 - 1734).
Coreografia: Domingo González (s. XVII)
Pavana i pavana a sexquialtera

Tarquinio Merula (1595 - 1665).
Coreografia: Domingo González (s. XVII)
Ciaccona / Mariona

Danzas para dos reinas. Saraos, bailes y minuets en tiempos de Felipe V

Andrea Falconieri (1585 - 1656).

Coreografía: Juan Antonio Jaque (s. XVII)

Folias echa para mi Señora Doña Tarolilla de Carallenos

Élisabeth Jacquet de La Guerre (1665 - 1729)

Sonata en trio Núm. 1 en sol menor per a dos violins i baix continu

Grave

Presto

Adagio

Presto

Adagio

Presto

Aria affettuoso. Adagio

Becarre allegro. Bemol

III PRELUDI

Santiago de Murcia (1673 - 1739)

La Furstemberg Guitarra sola

III DANSA

André Cardinal Destouches (1672 - 1749).

Coreografía de R. A. Feuillet (ca. 1665 - 1710)

Issé (La Gouastalla)

André Campra (1660 - 1744). Coreografía: G. L. Pécour (1653-1729)

Aimable Vainqueur (de la ópera Hésione)

Henry Purcell (1659 - 1695). Coreografía: G. L. Pécour (1653-1729)

Les Contrefaiseurs (La Furstemberg)

Mr. Groscort, 1711. Coreografía: Mr. Groscort, 1711

An Echoe (La Furstemberg)

José de Nebra (1702 - 1768). Coreografía: Diana Campóo

Tempestad grande, amigo. Fandango (de la sarsuela Vendado amor es, no ciego)

Delirivum Musica & La Floreta

Delirivum Musica

Guanyador del 1er premi al millor grup barroc VI Edició Premis GEMA 2020 i 1er premi al millor grup barroc IV Edició Premis GEMA 2018, entre els seus projectes cal destacar: *Música y teatro de sombras* guardonat en la I Edició Premis GEMA amb el 1r premi a la innovació, *De Profundis* monogràfic sobre M. A. Charpentier, *Delirios* (la influència de les danses del sud), *Sacri Profanis* (*Missa de Madrid* de Domenico Scarlatti) i *Danses per a dues reines* (espectacle de recuperació de dansa històrica).

Escenaris destacats: Festival Internacional de Música i Dansa de Granada, Festival Internacional de Música Antiga i Barroca de Peníscola, Festival Internacional d'Art Sacre de Madrid, Festival Internacional de Santander, Acadèmies de Patrimoni Nacional, Festival Música Antiga Aranjuez, Setmana de Música Antiga d'Estella, entre altres.

La Floreta

La companyia inicia la seua trajectòria en 2021 amb *Danses per a dues reines*. És dirigida per Diana Campó. Titulada superior en dansa, ballarina i coreògrafa de dansa històrica, en 2019 estrena *La Spagna* en dansa en la Fundació Juan March. Ha ballat amb les companyies Esquivel, Ana Yepes, i Xuriach, a més de col·laborar com a coreògrafa amb els Conservatoris Professional i Superior de Dansa de Madrid, entre altres institucions. Professora en Musikene, és convidada regularment a impartir cursos de dansa històrica a Espanya, Portugal i Anglaterra.

Notes

Ens embarquem en un apassionant projecte de recuperació de dansa històrica, encàrrec de Patrimoni Nacional, on podran veure's algunes de les danses més famoses

31 de juliol

Delirivum Musica

Ganador del 1º premio a mejor grupo barroco VI Edición Premios GEMA 2020 y 1º premio a mejor grupo barroco IV Edición Premios GEMA 2018, entre sus proyectos cabe destacar: *Música y teatro de sombras* galardonado en la I Edición Premios GEMA con el 1º premio a la innovación, *De Profundis* monográfico sobre M. A. Charpentier, *Delirios* (la influencia de las danzas del sur), *Sacri Profanis* (Misa de Madrid de Domenico Scarlatti) y *Danzas para dos reinas* (espectáculo de recuperación de danza histórica).

Escenarios destacados: Festival Internacional de Música y Danza de Granada, Festival Internacional de Música Antigua y Barroca de Peñíscola, Festival Internacional de Arte Sacro de Madrid, Festival Internacional de Santander, Academias de Patrimonio Nacional, Festival Música Antigua Aranjuez, Semana de Música Antigua de Estella, entre otros.

La Floreta

La compañía inicia su trayectoria en 2021 con *Danzas para dos reinas*. Es dirigida por Diana Campó. Titulada superior en danza, bailarina y coreógrafa de danza histórica, en 2019 estrena *La Spagna* en danza en la Fundación Juan March. Ha bailado con las compañías Esquivel, Ana Yepes, y Xuriach, además de colaborar como coreógrafa con los Conservatorios Profesional y Superior de Danza de Madrid, entre otras instituciones. Profesora en Musikene, es invitada regularmente a impartir cursos de danza histórica en España, Portugal e Inglaterra.

Notas

No embarcamos en un apasionante proyecto de recuperación de danza histórica, encargo de Patrimoni Nacional, donde podrán verse algunas de las danzas más famosas de

31 de julio

Delirivum Musica & La Floreta

d'aquesta època. En la complexa relació de rivalitat política i dinàstica entre Espanya i França durant el segle XVII es troba també un component de mútua influència en el camp de les arts, que té un interessant episodi en l'atracció que exerceixen els balls espanyols, alguns dels quals són adoptats i transformats, passant a integrar-se en el repertori de la dansa francesa de finals del XVII. És el cas de la *Folie d'Espagne*.

esta época. En la compleja relación de rivalidad política y dinástica entre España y Francia durante el siglo XVII se encuentra también un componente de mutua influencia en el campo de las artes, que tiene un interesante episodio en la atracción que ejercen los bailes españoles, algunos de los cuales son adoptados y transformados, pasando a integrarse en el repertorio de la danza francesa de finales del XVII. Es el caso de la *Folie d'Espagne*.

2 d'agost
Castell del Papa Luna, 22.30 h

Capella de Ministrers (València)
Carles Magraner, viola de gamba i direcció
Música grotesca

Música grotesca

Capella de Ministrers

Delia Agúndez, soprano

Hugo Bolívar, contralt

Jorge Morata, tenor

Antonio Sabuco, baríton

Robert Cases, guitarra renaixentista

Pau Ballester, percussió

Carles Magraner, viola de gamba i direcció

Amb la col·laboració de Toni Aparisi, ballarí i actor

Orientis partibus

(conductus de la Fiesta del asno, s. XIII)

In saeculum (hoquetus, s. XIV)

Calabaça, no sé buen amor (CMP 251)

Perdí la mi rueca (CMP253)

Los ascolars (ensalada, c.1500)

Hoy comamos y bebamos (CMP 174)

La tricotea san Martín la vea (CMP247)

Jançu janto (CMP248)

D'aquel fraile flaco y cetrino (CMP255)

Cadós, cadós, Adonay cherubim (s. XV)

San Sabeya, gugurumbé (La Negrina)

Moresche & canarie.

Tri ciechi siamo (Canzoni villanesche)

Vecchie letrose (Villanesca Alla Napolitana)

Allala pia calia (Moresche)

Siam galanti di Valenza (Canti Carnascaleschi)

Canzona de' confortini (Canti Carnascaleschi)

Capricciata & Contrappunto bestiale

alla mente (Festino 1608)

Anònim

Anònim

Anònim

Anònim

Anònim

Juan del Encina

Alonso d'Alba

Anònim

Anònim

Anònim

Mateu Fletxa el Vell

Arbeau / Praetorius

Giovanni da Nola

Adrian Willaert

Orlando di Lasso

Lorenzo de Medici

Lorenzo de Medici

Adriano Banchieri

Capella de Ministrers

Des de la seua creació l'any 1987, el grup Capella de Ministrers, sota la direcció de Carles Magraner, ha desenvolupat una important tasca investigadora i musicològica en favor del patrimoni musical espanyol, des de l'edat mitjana fins al segle XIX. El resultat, transformat en testimoni musical, conjuga a la perfecció tres factors clau: el rigor històric, la sensibilitat musical i, molt especialment, un incontenible desig de comunicar-nos i fer-nos partícips d'aquestes experiències.

L'activitat concertística de la formació ha sigut molt intensa des de l'inici de la seua activitat, actuant a les millors sales de música d'Espanya, la seua projecció és també internacional. L'ensemble ha realitzat més de 1.500 concerts en els cinc continents.

Aquesta trajectòria d'estudi i recuperació de la música antiga ha quedat arrelgada en els discos que ha gravat per a EGT, Blau, Auvidis i CDM, segell discogràfic exclusiu de Capella de Ministrers, obtenint molt bones crítiques per part de la premsa especialitzada, a més de premis i distincions entre les quals destaquen Millor Producció Discogràfica atorgat pel Ministeri de Cultura, Premi Important de l'editorial Premsa Valenciana, el Premi Cívic 2008 d'Almussafes-Ribera Baixa, el distintiu segell de qualitat de la GVA Mediterraneu Musix i el Premi Internacional de Música Clàssica (ICMA) en la categoria de Música Antiga en dues ocasions, una en 2018 pel seu disc *Quattrocento* i la segona en 2023 pel *El collar de la paloma*, a més de quedar finalista per *Super Lamentationes* en 2021. Destaca també el Premi Carles Santos de la Música Valenciana 2018 al millor disc de recuperació de patrimoni per *La ruta de la seda*.

La seua activitat ha anat més enllà de l'estrictament musical, realitzant incursions en les arts escèniques en col·laboració amb reconeguts directors com Àlex Rigola, Juli

Desde su creación el año 1987, el grupo Capella de Ministrers, bajo la dirección de Carles Magraner, ha desarrollado una importante tarea investigadora y musicológica en favor del patrimonio musical español, desde el medievo hasta el siglo XIX. El resultado, transformado en testimonio musical, conjuga a la perfección tres factores clave: el rigor histórico, la sensibilidad musical y, muy especialmente, un incontenible deseo de comunicarnos y hacernos partícipes de estas experiencias.

La actividad concertística de la formación ha sido muy intensa desde el inicio de su actividad, recorriendo las mejores salas de música de España, su proyección es también internacional. El ensemble ha realizado más de 1500 conciertos en los cinco continentes.

Esta trayectoria de estudio y recuperación de la música antigua ha quedado recogida en los discos que ha grabado para EGT, Blau, Auvidis y CDM, sello discográfico exclusivo de Capella de Ministrers, obteniendo muy buenas críticas por parte de la prensa especializada, además de premios y distinciones entre las que destacan Mejor Producción Discográfica otorgado por el Ministerio de Cultura, Premio Importante de la editorial Premsa Valenciana, el Premio Cívic 2008 de Almussafes-Ribera Baixa, el distintivo sello de calidad de la GVA Mediterraneu Musix y el Premio Internacional de Música Clásica (ICMA) en la categoría de Música Antigua en dos ocasiones, una en 2018 por su disco *Quattrocento* y la segunda en 2023 por *El collar de la paloma*, además de quedar finalista por *Super Lamentationes* en 2021. Destaca también el Premio Carles Santos de la Música Valenciana 2018 al mejor disco de recuperación de patrimonio por *La ruta de la seda*.

Su actividad ha ido más allá de lo estrictamente musical, realizando incursions en las artes escénicas en colaboración con reconocidos directores como Àlex Rigola, Juli Leal,

Capella de Ministrers

Leal, Vicent Genovés, Jaume Martorell i Bigas Lluna; amb coreògrafs com Santiago Sempere, amb el Cor de la Generalitat Valenciana, amb músics d'altres disciplines com Joan Enric Lluna o Miguel Marín, fins i tot amb reconeguts artistes del panorama contemporani com Isabel Muñoz, Eva Lootz o Carmen Calvo.

Notes

Els caps grotescos de Leonardo ens situen lluny de la cerca de la bellesa, en un món renyit amb la forma (deformitat) i la norma (anormalitat). Hi ha música en aquell món? La música –que és, per definició, harmonia– ha trobat històricament un paper en el món del grotesc gràcies a la seua eterna simbiosi amb la paraula i amb el cos. En aquelles fonts busseja aquest programa de música grotesca. El grotesc enalteix l'animalitat enfront de la racionalitat i entronitza a l'animal més menyspreat per la seua ignorància: l'ase.

En nombroses esglésies de França en els segles XI al XV se celebrava la Festa de l'ase amb rituals que parodiaven burlescament la missa. Eixe dia en la processó d'entrada, presidida per un ruc, es cantava el *conductus Orientis partibus*, amb què comença el concert.

Al final sonarà el brillant *Contrappunto bestiale* de Banchieri, però entre tant no faltarà un hià, ho! per a rematar el to animal del programa. El singlot és una manifestació bastant pròxima, estèticament, al bram. Les composicions anomenades hoquetus, que es van posar de moda en el segle XIV, combinen notes entretallades que obligaven els cantors a posar gestos rars, poc devots, sens dubte, però molt còmics i divertits per als fidels. Com calia esperar, els poders eclesiàstics, inclòs el papat, van emetre censures i prohibicions fins a erradicar aquella estranya moda.

Vicent Genovés, Jaume Martorell y Bigas Luna; con coreógrafos como Santiago Sempere, con el Cor de la Generalitat Valenciana, con músicos de otras disciplinas como Joan Enric Lluna o Miguel Marín, incluso con reconocidos artistas del panorama contemporáneo como Isabel Muñoz, Eva Lootz o Carmen Calvo.

Notas

Las cabezas grotescas de Leonardo nos sitúan lejos de la búsqueda de la belleza, en un mundo reñido con la forma (deformidad) y la norma (anormalidad). ¿Hay música en ese mundo? La música –que es, por definición, armonía– ha encontrado históricamente un papel en el mundo de lo grotesco gracias a su eterna simbiosis con la palabra y con el cuerpo. En esas fuentes bucea este programa de música grotesca. Lo grotesco ensalza la animalidad frente a la racionalidad y entroniza al animal más despreciado por su ignorancia: el burro.

En numerosas iglesias de Francia en los siglos XI-XV se celebraba la Fiesta del asno con rituales que parodiaban burlescamente la misa. Ese día en la procesión de entrada, presidida por un burro, se cantaba el *conductus Orientis partibus*, con que comienza el concierto.

Al final sonará el chisposo *Contrappunto bestiale* de Banchieri, pero entre medias no faltará algún que otro ¡huy, ho! para rematar el tono animal del programa. El hipo es una manifestación bastante próxima, estéticamente, al rebuzno. Las composiciones llamadas hoquetus, que se pusieron de moda en el siglo XIV, combinan notas entrecortadas que obligaban a los cantores a poner gestos raros, poco devotos, sin duda, pero muy cómicos y divertidos para los fieles. Como cabía esperar, los poderes eclesiásticos, incluido el papado, emitieron censuras y prohibiciones hasta erradicar aquella extraña moda.

3 d'agost
Castell del Papa Luna, 22.30 h

Ensemble Contratemp (Catalunya)
Albert Arribas, director d'escena
Jordi Domènech, director musical
***Atenaide* d'Antonio Caldara (òpera
semiescenificada)**

Atenaide d'Antonio Caldara (òpera semiescenificada)

Ensemble Contratemp

Direcció musical
Jordi Domènech

Direcció d'escena, traducció
Albert Arribas

Intèrprets

María Hinojosa, Atenaide
Carol García, Teodosio
Helena Ressurreiçao, Varane
Julia Farrés-Llongueras, Pulcheria
Jorge Juan Morata, Marziano
Elías Arranz, Probo
Eva Vilar, actriu

Farran Sylvan James, violí
María Gomis, violí
Katy Elkin, oboè
Daniel Raminez, oboè
Oriol Aymat, violoncel
Lixsania Fernández, viola de gamba
Oriol Casadavalls, violone
Jordi Domènech, clavicèmbal

Eva Vilar, ajudanta de direcció
Albert Arribas, il·luminació

Agraïments

Eszter De Martin, Mirasol Teatre, Fila Zero, Dxoc Teatre

Versió semiescenificada de l'òpera d'Antonio Caldara estrenada a Barcelona l'any 1709 a la cort de l'arxiduc Carles. Una de les primeres representacions líriques de les quals es té testimoni al nostre país i que no ha estat representada des de fa més de tres-cents anys!

Ensemble Contratemp

Col·lectiu Música Antiga de Sant Cugat L'Ensemble Contratemp, format per especialistes en interpretació amb criteris historicistes neix l'any 2019 al Festival Contratemp, músiques històriques, ara! Ha realitzat diverses produccions d'òpera com *Bastien und Bastienne* de Mozart, amb l'artista de circ i especialista en comèdia de l'art Adrián Schvarzstein; *Don Giovanni* de Mozart amb Òpera Terrassa, amb la posada en escena de Frederic Roda; l'òpera *Acis and Galatea* de Haendel i la recuperació de l'òpera *Atenaide* de Caldara amb el gran Albert Arribas. L'Ensemble Contratemp ha estat sota la direcció musical de grans especialistes com Esteban Mazer, Lixsania Fernández, Katy Elkin, Jorge Juan Morata, Jordi Domènech, Joan Manau o Enrike Solinis.

Han participat en la programació del Festival Bach Astea de Donosti, Festival Sons del Temps, La Pedra Parla de Vallbona, Teatre Municipal de Manlleu, Teatre Auditori de Sant Cugat, Teatre Principal i Auditori de Terrassa o Fundació Cañada Blanch.

Des de l'any 2020 l'Ensemble Contratemp ha recuperat la tradició d'interpretar el *Cant de la Sibila* al Monestir de Sant Cugat.

El projecte Contratemp està recolzat per l'Ajuntament de Sant Cugat, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Notes

L'any 1708, Barcelona es convertí fugaçment en un dels principals centres musicals d'Europa, gràcies a les noces entre l'arxiduc Carles d'Habsburg i Elisabet Cristina de Brunsvic-Wolfenbüttel.

En plena Guerra de Successió d'Espanya (un conflicte determinant en múltiples sentits en la futura configuració de la modernitat europea) desembarcà a la ciutat comtal

3 d'agost

Col·lectiu Música Antiga de Sant Cugat, el Ensemble Contratemp, formado por especialistas en interpretación con criterios historicistas nace en 2019 al Festival Contratemp, Músiques històriques, ara! Ha realizado varias producciones de ópera como *Bastien und Bastienne* de Mozart, con el artista de circo y especialista en comedia del arte Adrián Schvarzstein; *Don Giovanni* de Mozart con Ópera Terrassa, con la puesta en escena de Frederic Roda; la ópera *Acis and Galatea* de Händel y la recuperación de la ópera *Atenaide* de Caldara con el gran Albert Arribas. El Ensemble Contratemp ha estado bajo la dirección musical de grandes especialistas como Esteban Mazer, Lixsania Fernández, Katy Elkin, Jorge Juan Morata, Jordi Domènech, Joan Manau o Enrike Solinis.

Han participado en la programación del Festival Bach Astea de Donosti, Festival Sonidos del Tiempo, La Piedra Parla de Vallbona, Teatro Municipal de Manlleu, Teatro Auditorio de Sant Cugat, Teatro Principal y Auditorio de Terrassa o Fundació Cañada Blanch.

Desde el año 2020 el Ensemble Contratemp ha recuperado la tradición de interpretar el Cant de la Sibila en el Monasterio de Sant Cugat.

El proyecto Contratemp está apoyado por el Ayuntamiento de Sant Cugat, la Diputación de Barcelona y la Generalitat de Cataluña.

Notas

El año 1708, Barcelona se convirtió fugazmente en uno de los principales centros musicales de Europa, gracias a la boda entre el archiduque Carlos de Habsburgo y Elisabet Cristina de Brunsvic-Wolfenbüttel.

En plena Guerra de Sucesión de España (un conflicto determinante en múltiples sentidos en la futura configuración

3 de agosto

Ensemble Contratemp

una legió de músics provinents d'Itàlia per desplegar-hi un dilatada programa de festes, que comptaria amb l'estrena de diverses òperes encarregades a alguns dels principals compositors italians del moment (com Antonio Caldara, Andrea Fiorè, Francesco Gasparini, Tommaso Albinoni, Antonio Lotti, Paolo Magni o Clemente Monari) de la mà de llibretistes tan reputats com Apostolo Zeno o Pietro Pariati.

Les fastuoses celebracions en honor dels Habsburg s'allargaren els anys següents i s'extingiren quan la reina fugí de Barcelona l'any 1713 per reunir-se amb el seu marit a Viena, on dos anys abans havia estat coronat emperador del Sacre Imperi Romanogermànic com a Carles VI. Els actes d'aquest programa de celebracions foren organitzats des del ducat de Milà —governat aleshores pel príncep Eugeni de Savoia, que aleshores era la màxima autoritat militar de l'exèrcit imperial— i tenien un evident rerefons polític que es posa de manifest amb títols com *Scipione nelle Spagne*.

Ara per ara, encara no se sap del cert quina va ser aquella «gustosa òpera, que se había compuesto ingeniosamente, en asunto de las Reales Bodas, en metro italiano» de la qual parlen les cròniques del moment, estrenada el 2 d'agost de 1708 a la Llotja de Mar el dia després que la parella reial celebrés els desposoris a Santa Maria del Mar. Durant molt temps s'havia pensat que es tractava d'*Il più bel nome*, però alguns estudis recents descarten aquesta hipòtesi i reobren els interrogants sobre quina va ser la primera òpera italiana estrenada a Catalunya.

Podria ser que aquest honor hagués de recaure en *Atenaide*? Sabem que *Atenaide* fou una de les òperes encarregades per a les celebracions, amb llibret d'Apostolo Zeno i música de Fiorè, Caldara i Gasparini (cadascun dels quals en van compondre, respectivament, un acte), però no en sabem la data exacta d'estrena. També sabem que es

de la modernidad europea) desembarcó en la ciudad conda una legión de músicos provenientes de Italia para desplegar un dilatado programa de fiestas, que contaría con el estreno de varias óperas encargadas a algunos de los principales compositores italianos del momento (como Antonio Caldara, Andrea Fiorè, Francesco Gasparini, Tommaso Albinoni, Antonio Lotti, Paolo Magni o Clemente Monari) de la mano de libretistas tan reputados como Apostolo Zeno o Pietro Pariati.

Las fastuosas celebraciones en honor de los Habsburgo se alargaron los años siguientes y se extinguieron cuando la reina huyó de Barcelona en 1713 para reunirse con su marido en Viena, donde dos años antes había sido coronado emperador del Sacro Imperio Romano germánico como Carlos VI. Los actos de este programa de celebraciones fueron organizados desde el ducado de Milán —gobernado entonces por el príncipe Eugenio de Saboya, que entonces era la máxima autoridad militar del ejército imperial— y tenían un evidente trasfondo político que se pone de manifiesto con títulos como *Scipione nelle Spagne*.

Hooy por hoy, todavía no se sabe ciertamente qué fue aquella «gustosa ópera, que se había compuesto ingeniosamente, en asunto de las Reales Bodas, en metro italiano» de la cual hablan las crónicas del momento, estrenada el 2 de agosto de 1708 en la Llotja de Mar el día después de que la pareja real celebrara los esponsales en Santa Maria de Mar. Durante mucho tiempo se había pensado que se trataba de *Il più bello nome*, pero algunos estudios recientes descartan esta hipótesis y reabren los interrogantes sobre qué fue la primera ópera italiana estrenada en Cataluña.

¿Podría ser que este honor pudiera recaer en *Atenaide*? Sabemos que *Atenaide* fue una de las óperas encargadas para las celebraciones, con libreto de Apostolo Zeno y música de Fiorè, Caldara y Gasparini (cada uno de los cuales

Ensemble Contratemp

tracta d'una òpera que devia tenir una significació especial per a Elisabet Cristina, perquè el 19 de novembre de 1714, amb motiu de l'onomàstica de la reina, se'n va estrenar una segona versió musicada de nou per Ziani, Negri i Caldara, respectivament.

En tot cas, l'argument de l'òpera gira entorn de la celebració del casament entre l'emperador Teodosi II i l'atenesa Atenaide, recentment convertida al cristianisme (de la mateixa manera que Elisabet Cristina s'havia convertit al catolicisme per poder casar-se amb l'arxiduc Carles). El rerefons bèl·lic de l'òpera és evident i els paral·lelismes amb el context de 1708 són múltiples: hi trobem un projecte de doble casament per lligar els vincles polítics entre territoris en conflicte (el mateix 1708 la germana de l'arxiduc Carles també es casaria amb el rei de Portugal per enfortir els vincles dels Habsburg amb la Península), les pugnes bèl·liques tenen molt a veure amb la disgregació de l'imperi romà, escindit entre Orient i Occident després de la mort de Teodosi II (mentre que els Habsburg tenien l'ambició de revifar el projecte imperialista de Carles I d'Espanya i V d'Alemanya) i a l'òpera hi destaca el paper de Marcia, comandant de l'exèrcit romà secretament enamorat de la germana de l'emperador (el qual estava destinat, encara que l'òpera no ho mencioni, a esdevenir emperador gràcies al reconeixement dels seus mèrits militars), i aquest importància del personatge a l'òpera podria tenir a veure amb el fet que fos des de Milà, amb el príncep Eugeni de Savoia com a governador i alhora cap militar de l'exèrcit dels Àustria, que es va encarregar l'obra per a les celebracions barcelonines. Sigui com sigui, és evident que Atenaide havia de tenir una importància molt destacada en aquella època de gran significació per a la configuració moderna d'Europa. El fet que els Habsburg n'encarreguessin dues versions

compusieron, respectivamente, un acto), pero no sabemos la fecha exacta del estreno. También sabemos que se trata de una ópera que debía de tener una significación especial para Elisabet Cristina, porque el 19 de noviembre de 1714, con motivo de la onomástica de la reina, se estrenó una segunda versión musicada de nuevo por Ziani, Negri y Caldara, respectivamente.

En todo caso, el argumento de la ópera gira en torno a la celebración del casamiento entre el emperador Teodosio II y la ateniense Atenaide, recientemente convertida al cristianismo (del mismo modo que Elisabet Cristina se había convertido al catolicismo para poder casarse con el archiduque Carlos). El trasfondo bélico de la ópera es evidente y los paralelismos con el contexto de 1708 son múltiples: encontramos un proyecto de doble casamiento para ligar los vínculos políticos entre territorios en conflicto (el mismo 1708 la hermana del archiduque Carlos también se casaría con el rey de Portugal para fortalecer los vínculos de los Habsburgo con la Península), las pugnas bélicas tienen mucho que ver con la disgregación del imperio romano, escindido entre Oriente y Occidente después de la muerte de Teodosio II (mientras que Habsburgo tenían la ambición de reavivar el proyecto imperialista de Carlos I de España y V de Alemania) y a la ópera destaca el papel de Marciano, comandante del ejército romano secretamente enamorado de la hermana del emperador (el cual estaba destinado, aunque la ópera no lo mencione, a acontecer emperador gracias al reconocimiento de sus méritos militares), y esta importancia del personaje a la ópera podría tener que ver con el hecho que fuera desde Milán, con el príncipe Eugeni de Saboya como gobernador y a la vez jefe militar del ejército de los Austria, que se encargó la obra para las celebraciones barcelonesas. Sea como fuere, es evidente que *Atenaide* tenía que tener una importancia muy destacada

Ensemble Contratemp

va propiciar que un dels millors compositors del moment, Antonio Caldara, n'acabés component dos actes per separat, el primer dels quals es va estrenar a Barcelona com a part central d'una de les primeres —si no la primera— òperes italianes estrenades a Catalunya. Per aquest motiu, l'equip de Contratemp ha volgut reunir els dos actes compostos per aquest músic meravellós i oferir la reestrena d'un material operístic tan desconegut com fascinant.

Argument

Atenaide ha fugit d'Atenes amb el seu pare (el filòsof Leontino) i, convertida al cristianisme amb el nom canviat d'Eudossa, ha trobat refugi a Bizanci (que a l'època era la capital de l'Imperi Romà d'Orient) per escapar de les assiduitats de Varane, príncep de Pèrsia. Allà a Bizanci, Eudossa està a punt de casar-se amb l'emperador d'Orient Teodosio. Aquesta unió ha estat acollida amb entusiasme per Pulcheria, germana de l'emperador i bona amiga d'Eudossa. El dia abans del casament, Varane arriba a Bizanci, sospirant encara per la seva estimada. Teodosio, que vol mantenir la bona relació amb el pare de Varane i té ganes d'establir un lligam durador entre les dues famílies, veu en aquesta arribada l'ocasió per casar la seva germana Pulcheria. Pulcheria, al seu torn, està cortejada per Marziano, un general romà que, pel seu rang social, no pot aspirar a una unió amb la princesa. Per això Teodosio, que present el perill que el general podria suposar per als seus plans, envia Marziano a buscar la glòria i el reconeixement contra els exèrcits búlgars. Per altra banda, a més, Pulcheria també és l'objecte de les assiduitats de Probo, prefecte del pretori (càrrec que ostentava el comandant de les tropes encarregades de la custòdia personal dels emperadors). I com que el prefecte es veu rebutjat per Pulcheria, decideix

3 d'agost

en aquella època de gran significación para la configuración moderna de Europa. El hecho que los Habsburgo encargaran dos versiones propició que uno de los mejores compositores del momento, Antonio Caldara, acabara componiendo dos actos por separado, el primero de los cuales se estrenó en Barcelona como parte central de una de las primeras —si no la primera— óperas italianas estrenadas en Cataluña. Por este motivo, el equipo de Contratemp ha querido reunir los dos actos compuestos por este músico maravilloso y ofrecer el reestreno de un material operístico tan desconocido como fascinante.

Argumento

Atenaide ha huido de Atenas con su padre (el filósofo Leontino) y, convertida al cristianismo con el nombre cambiado de Eudossa, ha encontrado refugio en Bizancio (que en la época era la capital del Imperio Romano de Oriente) para escapar de las insinuaciones de Varane, príncipe de Persia. Allí en Bizancio, Eudossa está a punto de casarse con el emperador de Oriente Teodosio. Esta unión ha sido acogida con entusiasmo por Pulcheria, hermana del emperador y buena amiga de Eudossa. El día antes del casamiento, Varane llega a Bizancio, suspirando todavía por su estimada. Teodosio, que quiere mantener la buena relación con el padre de Varane y tiene ganas de establecer un vínculo duradero entre las dos familias, ve en esta llegada la ocasión para casar a su hermana Pulcheria. Pulcheria, a su vez, está cortejada por Marziano, un general romano que, por su rango social, no puede aspirar a una unión con la princesa. Por eso Teodosio, que presiente el peligro que el general podría suponer para sus planes, envía Marziano a buscar la gloria y el reconocimiento contra los ejércitos búlgaros. Por otro lado, además, Pulcheria también es el objeto de las asiduidades de

3 de agosto

Ensemble Contratemp

que, si ell no pot obtenir la mà de la princesa, Marziano tampoc podrà.

Teodosio acull Varane amb els braços oberts i, ple d'orgull, li presenta la seva futura esposa. Varane i Eudossa-Atenaide no poden dissimular la seva sorpresa. A Teodosio l'afligeix profundament descobrir que la dona amb qui s'ha de casar ja ha tingut una relació amorosa amb un altre home, però gràcies a la seva germana és capaç de sobreposar la raó a les emocions i proposa a Eudossa que sigui ella la qui decideixi: al qui ella estimi més, li regalarà una joia preciosa que ell li dona. Eudossa no dubta ni un moment: Teodosio, que l'ha acollit i estimat amb respecte des del primer dia, és d'entre tots dos qui mereix el seu amor. L'hi fa saber a Probo i li confia l'anell perquè aquest el porti de nou a l'emperador. Però Probo veu que aquesta podria ser una ocasió propícia per atènyer el seu somni, traeix la confiança de Teodosio i dona l'anell a Varane, alhora que li aconsella tanmateix que, tenint en compte la situació, rapti la bella Atenaide per si Teodosio canviés d'opinió.

Convencut que la seva estimada s'ha pronunciat en favor del seu rival, Teodosio desterra Atenaide sense donar-li cap mena d'explicació. Aquesta, estupefacta, també es veu rebutjada per la seva amiga Pulcheria i decideix tornar a fugir amb el seu pare Leontino, però Varane la sorprèn i la rapta. Leontino dona l'alerta. L'estratagema de Probo s'ha vist descoberta i Marziano, que encara no havia marxat de Bizanci incapaç de separar-se de la seva estimada Pulcheria, aconsegueix resoldre la situació alliberant Eudossa de les urpes de Varane i tornant-la a Teodosio.

Probo, prefecto del pretorio (cargo que ostentaba el comandante de las tropas encargadas de la custodia personal de los emperadores). Y como que el prefecto se ve rechazado por Pulcheria, decide que, si él no puede obtener la mano de la princesa, Marziano tampoco podrá.

Teodosio acoge a Varane con los brazos abiertos y, lleno de orgullo, le presenta a su futura esposa. Varane y Eudossa-Atenaide no pueden disimular su sorpresa. A Teodosio lo aflige profundamente descubrir que la mujer con quien se tiene que casar ya ha tenido una relación amorosa con otro hombre, pero gracias a su hermana es capaz de sobreponer la razón a las emociones y propone a Eudossa que sea ella quien decida: a quien ella estime más, le regalará una joya preciosa que él le da. Eudossa no duda ni un momento: Teodosio, que lo ha acogido y estimado con respeto desde el primer día, es de entre los dos quien merece su amor. Se lo hace saber a Probo y le confía el anillo para que éste lo lleve de nuevo al emperador. Pero Probo ve que esta podría ser una ocasión propicia para conseguir su sueño, traiciona la confianza de Teodosio y da el anillo a Varane, a la vez que le aconseja aun así que, teniendo en cuenta la situación, rapte a la bella Atenaide por si Teodosio cambiara de opinión.

Convencido de que su estimada se ha pronunciado en favor de su rival, Teodosio destierra a Atenaide sin darle ningún tipo de explicación. Ésta, estupefacta, también se ve rechazada por su amiga Pulcheria y decide volver a huir con su padre Leontino, pero Varane la sorprende y la rapta. Leontino da la alerta. La estratagema de Probo se ha visto descubierta y Marziano, que todavía no había marchado de Bizancio, incapaz de separarse de su estimada Pulcheria, consigue resolver la situación liberando a Eudossa de las zarpas de Varane y devolviéndola a Teodosio.

4 d'agost
Castell del Papa Luna, 22.30 h

Délica Chamber Orchestra (Madrid)
Olga Yakushina, violí solista i direcció
Les quatre estacions de Vivaldi

Antonio Vivaldi (1678-1741) – *Les quatre estacions*

Concert núm. 1 en mi major, Op. 8, RV 269, «La primavera»

I. Allegro (en mi major)

II. Largo e pianissimo sempre (en do sostingut menor)

III. Allegro pastorale (en mi major)

Concert núm. 2 en sol menor, Op. 8, RV 315, «L'estiu»

I. Allegro non molto (en sol menor)

II. Adagio e piano - Presto e forte (en sol menor)

III. Presto (en sol menor)

Concert núm. 3 en fa major, Op. 8, RV 293, «La tardor»

I. Allegro (en fa major)

II. Adagio molto (en re menor)

III. Allegro (en fa major)

Concert núm. 4 en fa menor, Op. 8, RV 297, «L'hivern»

I. Allegro non molto (en fa menor)

II. Largo (en mi bemol major)

III. Allegro (en fa menor)

Johann Sebastian Bach (1685-1750) - *Concert per a dos violins en re menor, BWV 1043*

I. Vivace

II. Largo ma non tanto

III. Allegro

Délica Chamber Orchestra

Délica Chamber Orchestra és un conjunt format exclusivament per dones, amb gran talent musical, procedents de les orquestres més prestigioses d'Europa, de països com Anglaterra, Alemanya, Àustria, Hongria, França i Espanya, entre altres.

El seu repertori abasta des del barroc fins a la música moderna, arribant així a tota mena de gèneres i estils.

Délica té previst actuar en els escenaris més prestigiosos del món com el Teatre Real, Auditori Nacional, Cadogan Hall de Londres i Auditoris d'Alemanya, els Estats Units, Rússia, el Japó i Hispanoamèrica.

Intervé també en esdeveniments privats, tant a Espanya com a l'estranger, en congressos, aniversaris, esdeveniments corporatius i altres celebracions.

Délica Chamber Orchestra programa la seua temporada de concerts atenta sempre a la demanda musical de tots els públics, buscant un equilibri entre les obres consagrades per la tradició i un atractiu repertori menys conegut.

El *Concert per a dos violins en re menor BWV 1043*, va ser compost per Johann Sebastian Bach a Leipzig entre 1717 i 1723, quan era mestre de capella en la cort d'Anhalt-Köthen. El Concert afegeix a l'encant dels seus uns altres dos *Concerts per a violí i orquestra* per l'interès que proporciona la presència de dos violins solistes, la qual cosa es tradueix en un plantejament més dialogant: dialoguen els solistes entre ells i el duo amb l'orquestra. Són diàlegs entre iguals en un curs tan admirable per la ciència musical que el sosté com per l'efusivitat expressiva que alena en els pentagrames.

Pel que fa a les *Quatre Estacions*, Antonio Vivaldi és una de les figures més rellevants de la història de la música. El seu mestratge es reflecteix en haver consolidat el gènere del concert, el més important de la seua època. Va compondre unes 770 obres, entre les quals es compten 477 concerts i 46

Délica Chamber Orchestra es un conjunto formado exclusivamente por mujeres, con gran talento musical, procedentes de las orquestas más prestigiosas de Europa, de países como Inglaterra, Alemania, Austria, Hungría, Francia y España, entre otros.

Su repertorio abarca desde el barroco hasta la música moderna, llegando así a todo tipo de géneros y estilos.

Délica tiene previsto actuar en los escenarios más prestigiosos del mundo como el Teatro Real, Auditorio Nacional, Cadogan Hall de Londres y Auditorios de Alemania, Estados Unidos, Rusia, Japón e Hispanoamérica.

Interviene también en eventos privados, tanto en España como en el extranjero, en congresos, aniversarios, eventos corporativos y otras celebraciones.

Délica Chamber Orchestra programa su temporada de conciertos atenta siempre a la demanda musical de todos los públicos, buscando un equilibrio entre las obras consagradas por la tradición y un atractivo repertorio menos conocido.

El *Concierto para dos violines en re menor BWV 1043*, fue compuesto por Johann Sebastian Bach en Leipzig entre 1717 y 1723, cuando era maestro de capilla en la corte de Anhalt-Köthen. El Concierto añade al encanto de sus otros dos *Conciertos para violín y orquestra* por el interés que proporciona la presencia de dos violines solistas, lo cual se traduce en un planteamiento más dialogante: dialogan los solistas entre ellos y el dúo con la orquestra. Son diálogos entre iguales en un curso tan admirable por la ciencia musical que lo sostiene como por la efusividad expresiva que alienta en los pentagramas.

En cuanto a las *Cuatro Estaciones* Antonio Vivaldi, se trata de una de las figuras más relevantes de la historia de la música. Su maestría se refleja en haber cimentado el género del concierto, el más importante de su época. Compuso

Délica Chamber Orchestra

òperes. No obstant això, *Les quatre estacions* són uns concerts per a violí en els quals l'orquestra no actua solament com un fons d'acompanyament, sinó com un relleu: no es limita a acompanyar al solista, sinó que ajuda al desenvolupament de l'obra. Això influirà posteriorment en els concerts de Händel i, sobretot, de Bach. Es tracta de quatre concerts que exposen el desenvolupament formal que va des del *Concerto grosso* cap al concert segons serà concebut per Mozart, Beethoven i els compositors que el van succeir. Les quatre obres segueixen l'estructura formal de tres moviments, ràpid el primer, lent el segon i una altra vegada ràpid el tercer (Allegro - Adagio - Allegro). La seua orquestració reserva al primer violinista les parts principals, per la qual cosa pren el caràcter de solista tal com l'entendem actualment.

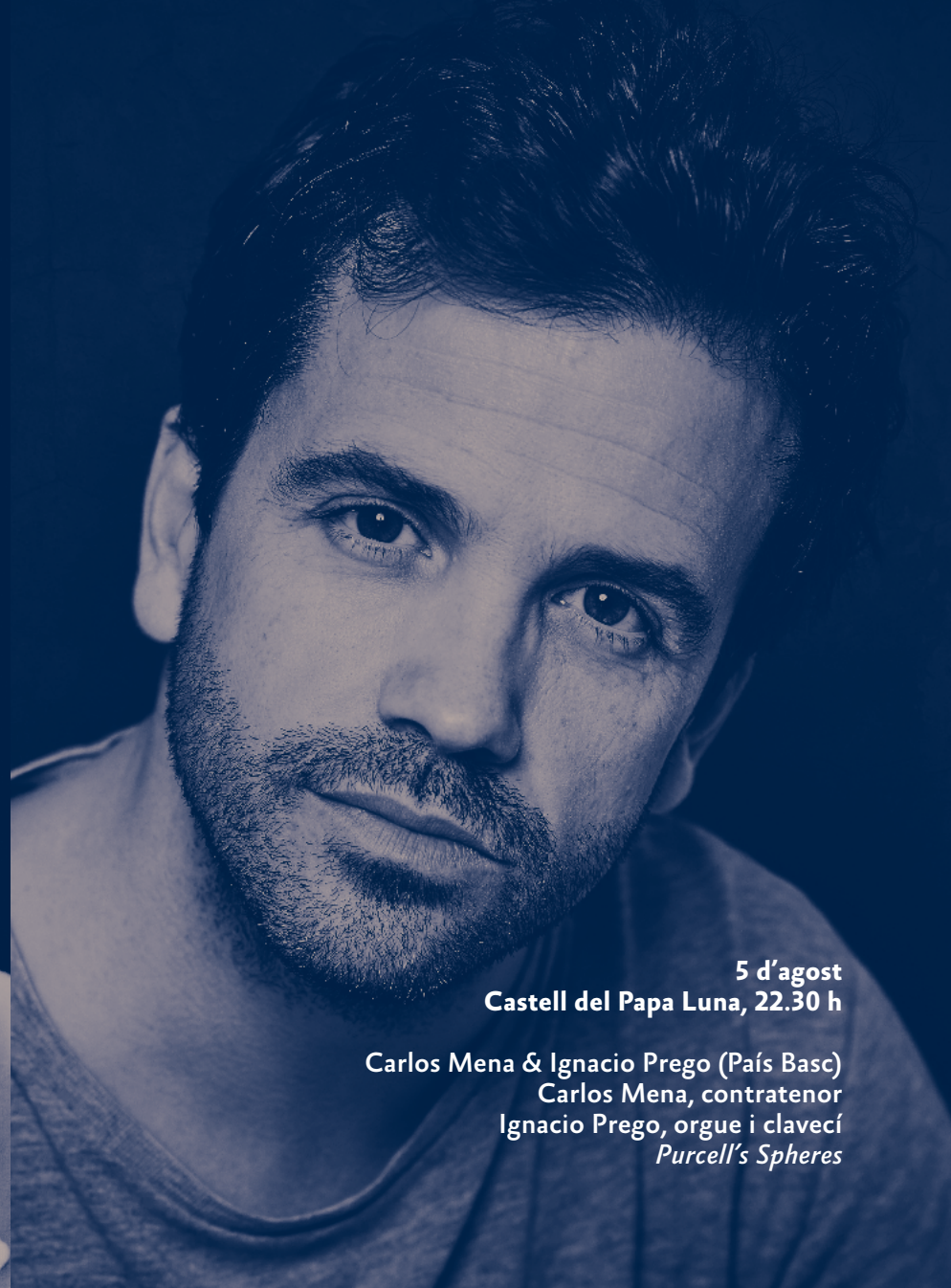
Vivaldi va publicar els concerts amb uns poemes d'acompanyament escrits pel mateix Vivaldi, que descriuen què volia representar en relació amb cadascuna de les estacions.

La descripció dels concerts segueix la distribució de les frases dels sonets segons el fera Vivaldi. Les anotacions extra-musicals que apareixen en la partitura han sigut transcrites entre cometes. La traducció dels sonets és quasi literal; però, s'ha intentat mantindre algunes de les imatges poètiques.

unas 770 obras, entre las cuales se cuentan 477 conciertos y 46 óperas. Sin embargo, Las cuatro estaciones son unos conciertos para violín en los que la orquesta no actúa como mero fondo de acompañamiento, sino como un relieve: no se limita a acompañar al solista, sino que ayuda al desarrollo de la obra. Esto influirá posteriormente en los conciertos de Händel y, sobre todo, de Bach Se trata de cuatro conciertos que exponen el desarrollo formal de que va desde el *Concerto Grosso* hacia el concierto según fuera concebido por Mozart, Beethoven y los compositores que le sucedieron. Las cuatro obras siguen la estructura formal de tres movimientos, rápido el primero, lento el segundo y otra vez rápido el tercero (Allegro - Adagio - Allegro). Su orquestación reserva al primer violinista las partes principales, por lo cual toma el carácter de solista tal como lo entendemos actualmente.

Vivaldi publicó los conciertos con unos poemas de acompañamiento escritos por el propio Vivaldi, que describían qué quería representar en relación con cada una de las estaciones.

La descripción de los conciertos sigue la distribución de las frases de los sonetos según lo hiciera Vivaldi. Las anotaciones extra-musicales que aparecen en la partitura han sido transcritas entre comillas. La traducción de los sonetos es casi literal; empero, se ha intentado mantener algunas de las imágenes poéticas.

5 d'agost
Castell del Papa Luna, 22.30 h

Carlos Mena & Ignacio Prego (País Basc)
Carlos Mena, contratenor
Ignacio Prego, orgue i clavecí
Purcell's Spheres

Purcell's Spheres

Henry Purcell (1659-1695)

Eternal up the Heaven

A New Ground in E minor ZT682

Here the Deitie's approve Z339.4

'Tis Nature's Voice Z328.4

Crown the Altar Z321.7

Voluntary in D minor Z718

A Morning Hymn Z198

An Evening Hymn Z193

A Divine Hymn Z192

Shining down on Earth

Suite in G major Z660

Prelude – Almand – Corant - Minuet

Music for a while Z583

Since from my dear Z627

I lov'd fair Celia Z381

Ground in c minor Z221

Here let my life Z544

One charming Night Z629

Sweeter than Roses Z585.1

Carlos Mena & Ignacio Prego

Carlos Mena naix a Vitòria-Gasteiz (1971) i es forma en la prestigiosa Schola Cantorum Basiliensis (SCB) de Basilea (Suïssa) sota la direcció de les seues mestres R. Levitt i R. Jacobs. En la SCB realitza estudis medievals i estudia en els tallers d'òpera. Actualment és professor de cant històric en aquesta institució.

Com a solista ha cantat sota la batuta de mestres com a M. Corboz, P. Goodwin, M. Minkowsky, R. Frübeck de Burgos, O. Dantone, J. Mena, G. Leonhardt, A. Marcon, F. Biondi, J. López-Cobos, R. Jacobs el que l'ha portat a cantar en festivals i sales de tot el món com Musikverein i Konzerthaus de Viena, Palais de Beaux Arts de Brussel·les, Grosses Festspielhaus de Salzburg, Philharmonie de Berlin, Suntory Hall i City Opera Hall de Tòquio, Osaka Shymphony Hal, Zipper Hall i Schönberg Hall de Los Angeles, Alice Tully Hall del MET de Nova York, Kennedy Center de Washington, Sidney Opera House, Concert Hall de Melbourne, Belles arts de Ciutat de Mèxic, Teatre Colón de Buenos Aires...

En l'àmbit de l'òpera debuta en el Théâtre Royal de la Monnaie (Brussel·les) amb *La Rappresentazione* de E. Cavalleri; rep l'elogi de la crítica i públic amb *Radamisto* de G. F. Händel en la Felsenreithshule de Salzburg. Canta *L'Orfeo* de Monteverdi (Speranza) en la Innsbruck Festwoche i en la Staatsoper de Berlin, *Il Trionfo (Disinganno)* de Händel en el Salzburger Pfingstenfestival i *Eu-robera 5* de J. Cage en el Festival de Flandes. En el Barbican Center de Londres va protagonitzar *Ascanio in Alba* de Mozart, *Oberon* en *A Midsummer Night's Dream* de B. Britten, *El/La Seminarista* en *El viatge a Simorgh* de Sánchez-Verdú en el Teatre Real de Madrid, *Apollo* en *Death in Venice* de Britten en el Gran Teatre del Liceu.

5 d'agost

Carlos Mena nace en Vitoria-Gasteiz (1971) y se forma en la prestigiosa Schola Cantorum Basiliensis (SCB) de Basilea (Suiza) bajo la dirección de sus maestros R. Levitt y R. Jacobs. En la SCB realiza estudios medievales y estudia en los talleres de ópera. Actualmente es profesor de canto histórico en dicha institución.

Como solista ha cantado bajo la batuta de maestros como M. Corboz, P. Goodwin, M. Minkowsky, R. Frübeck de Burgos, O. Dantone, J. Mena, G. Leonhardt, A. Marcon, F. Biondi, J. López-Cobos, R. Jacobs lo que le lleva a cantar en festivales y salas de todo el mundo como Musikverein y Konzerthaus de Viena, Palais de Beaux Arts de Bruselas, Grosses Festspielhaus de Salzburgo, Philharmonie de Berlin, Suntory Hall y City Opera Hall de Tokyo, Osaka Shymphony Hal, Zipper Hall y Schönberg Hall de Los Angeles, Alice Tully Hall del MET de Nueva York, Kennedy Center de Washington, Sidney Opera House, Concert Hall de Melbourne, Bellas Artes de Ciudad de México, Teatro Colón de Buenos Aires...

En el ámbito de la ópera debuta en el Théâtre Royal de la Monnaie (Bruselas) con *La Rappresentazione* de E. Cavalleri; recibe el elogio de la crítica y público con *Radamisto* de G. F. Haendel en la Felsenreithshule de Salzburgo. Canta *L'Orfeo* de Monteverdi (Speranza) en la Innsbruck Festwoche y en la Staatsoper de Berlin, *Il Trionfo (Disinganno)* de Händel en el Salzburger Pfingstenfestival y *Europa 5* de J. Cage en el Festival de Flandes. En el Barbican Center de Londres protagonizó *Ascanio in Alba* de Mozart, *Oberon* en *A Midsummer Night's Dream* de B. Britten, *El/La Seminarista* en *El viaje a Simorgh* de Sánchez-Verdú en el Teatro Real de Madrid, *Apollo* en *Death in Venice* de Britten en el Gran Teatro del Liceu.

5 de agosto

Carlos Mena & Ignacio Prego

Com a director d'orquestra, és convidat a les orquestres de Granada, Galícia, ORTVE, Navarra, Cór-doba, Lisboa, OSPA.

Carlos Mena és professor de cant històric en el Real Conservatori de Música de Madrid i en els cursos de música antiga que organitza la Universitat de Salamanca.

Ignacio Prego és considerat per la premsa especialitzada com un dels clavecinistes més importants de la seua generació i és director de l'ensemble Tiento Nuovo. Guanyador del 1er Premi en la 2012 Westfield International Harpsichord Competition, ofereix regularment concerts als EUA, el Canadà, Àsia, Sud-Amèrica i Europa, incloent sales com l'Alice Tully Hall-Lincoln Center i la Frick Collection de Nova York, el Benaroya Hall de Seattle, el National Center for the Performing arts a Pekín, els Teatres del Canal o l'Auditori Nacional de Madrid; i festivals com els de Berkeley, Boston, Sevilla (FeMAS), Vancouver, Utrecht, Aranjuez, etc.

Col·labora habitualment amb músics com Monica Huggett, Nic McGegan, Harry Bicket, Hiro Kurosaki o Maurice Steger, incloent actuacions com a solista amb The English Concert a Nova York, la Portland Baroque Orchestra en l'Oregon Bach Festival o, més recentment, amb l'Orquestra Simfònica de Navarra en el Palau d'Euskalduna de Bilbao com a part del festival Musika-Musica. Amb aquesta orquestra debuta a més com a director en 2022. També amb músics del món del jazz i flamenc com Moisès P. Sánchez, amb el qual acaba d'estrenar a duo *A Night With John Dee* en el Teatre Conde Duque o el ballador i Premi Nacional de flamenc Marcos Flores.

Després del gran èxit del disc *The Complete French Suites* by JS Bach, Prego publica en 2016 *The Goldberg Variations* amb Glossa, convertint-se en el primer clavecinista espanyol

Como director de orquesta, es invitado a las orquestas de Granada, Galicia, ORTVE, Navarra, Córdoba, Lisboa, OSPA.

Carlos Mena es profesor de canto histórico en el Real Conservatorio de Música de Madrid y en los cursos de música antigua que organiza la Universidad de Salamanca.

Ignacio Prego está considerado por la prensa especializada como uno de los clavecinistas más importantes de su generación y es director del ensemble Tiento Nuovo. Ganador del 1er Premio en la 2012 Westfield International Harpsichord Competition, ofrece regularmente conciertos en EEUU, Canadá, Asia, Sudamérica y Europa, incluyendo salas como el Alice Tully Hall-Lincoln Center y la Frick Collection de Nueva York, el Benaroya Hall de Seattle, el National Center for the Performing arts en Pekín, los Teatros del Canal o el Auditorio Nacional de Madrid; y festivales como los de Berkeley, Boston, Sevilla (FeMAS), Vancouver, Utrecht, Aranjuez, etc.

Colabora habitualmente con músicos como Monica Huggett, Nic McGegan, Harry Bicket, Hiro Kurosaki o Maurice Steger, incluyendo actuaciones como solista con The English Concert en Nueva York, la Portland Baroque Orchestra en el Oregon Bach Festival o, más recientemente, con la Orquesta Sinfónica de Navarra en el Palacio de Euskalduna de Bilbao como parte del festival Musika-Musica. Con esta orquesta debuta además como director en 2022. También con músicos del mundo del jazz y flamenco como Moisés P. Sánchez, con el que acaba de estrenar a dúo *A Night With John Dee* en el Teatro Conde Duque o el bailarín y Premio Nacional de flamenco Marcos Flores.

Tras el gran éxito del disco *The Complete French Suites* by JS Bach, Prego publica en 2016 *The Goldberg Variations*

Carlos Mena & Ignacio Prego

a gravar per al prestigiós segell. Al juny de 2022 veu la llum el seu quart àlbum dedicat a Johann Sebastian Bach, *Partitas & English Suites*, que presenta al llarg de la temporada 22/23 en concert en el Festival Oude Muziek d'Utrecht, la National Gallery a Washington DC, MusicSources a San Francisco als EUA, València, Zamora, Burgos, etc.

En 2014 i 2015, combina la seua carrera de concerts amb la docència com a professor de la Universitat de Yale als EUA. Ha sigut també professor del Conservatori Superior de Música de Madrid i és convidat regularment a impartir classes magistrals a diverses universitats americanes.

Notes

Here lyes HENRY PURCELL, Esqr.
who left this life
And is gone to that blessed place
W]here only his Harmony
can be exceeded.
Obijt 21mo die Novembrs
Anno Aetatis suae 37mo
Anno q̄s Domini 1695

Com diu l'epitafi del més honorable compositor anglès del barroc, Henry Purcell (1659-1695), la seua música continua ressonant en aquell «beneït lloc» del Parnàs o del Paradís, on sols la música celestial pròpia de l'Olimp pot excedir aquella del qual va poder ser anomenat Orpheus Britannicus.

Efectivament, un dels objectius i obsessions dels compositors barrocs era acostar-se a la música que podria escoltar-se en els indrets celestials. Qui millor que un Orfeu, un semidéu, un personatge de l'òpera de la vida que transitava entre l'humà i el diví, no pertanyent a cap dels dos mons, qui

5 d'agost

con Glossa, convirtiéndose en el primer clavecinista español en grabar a sólo para el prestigioso sello. En junio de 2022 ve la luz su cuarto álbum dedicado a Johann Sebastian Bach, *Partitas & English Suite*, que presenta a lo largo de la temporada 22/23 en concierto en el Festival Oude Muziek de Utrecht, la National Gallery en Washington DC, MusicSources en San Francisco en EEUU, Valencia, Zamora, Burgos, etc.

En 2014 y 2015, combina su carrera de conciertos con la docencia como profesor de la Universidad de Yale en EEUU. Ha sido también profesor del Conservatorio Superior de Música de Madrid y es invitado regularmente a impartir clases magistrales a diversas universidades americanas.

Notas

Here lyes HENRY PURCELL, Esqr.
who left this life
And is gone to that blessed place
W]here only his Harmony
can be exceeded.
Obijt 21mo die Novembrs
Anno Aetatis suae 37mo
Anno q̄s Domini 1695

Y tal y como reza el epitafio del más honorable compositor inglés del barroco, Henry Purcell (1659-1695), su música sigue resonando en ese «bendecido lugar» del Parnaso o del Paraíso, donde solo la música celestial propia del Olimpo puede exceder aquella del que pudo ser llamado Orpheus Britannicus.

Efectivamente, uno de los objetivos y obsesiones de los compositores barrocos era acercarse a la música que podría escucharse en los celestiales rincones. Quién mayor que un Orfeo, un semidiós, un personaje de la ópera de la vida que

5 de agosto

Carlos Mena & Ignacio Prego

fera possible acostar a les oïdes terrenals les harmonies més similars a les de les esferes celestials.

Tres anys després de la prematura mort d'Henry Purcell, la seua vídua Frances va reunir una selecció de peces del músic, procedents, fonamentalment, de les obres per a l'escena dels cinc últims anys de vida del compositor. Aquesta antologia, l'edició de la qual es va encarregar Henry Playford, va portar el significatiu títol d'*Orpheus Britannicus*, i el seu èxit va propiciar una segona recopilació que va veure la llum en 1702. En el primer volum, l'editor es dirigeix als lectors i fa una afirmació especialment pertinent per a un programa com el de hui: «L'extraordinari talent de l'autor per a tot tipus de música és prou conegut, però va ser principalment admirat per la seua música vocal, perquè té una especial genialitat per a expressar l'energia de les paraules angleses, per la qual cosa va commoure les passions de totes les seues audiències». En efecte, Purcell fa un tractament prosòdic de l'anglès cantat absolutament exemplar. El seu ús dels recursos de retòrica musical no sols contempla, representa i vivifica els continguts semàntics —relacionats amb els humors i afectes—, sinó que també ornamenta i posa en relleu la mateixa fonètica anglesa amb l'ús de múltiples figures com al·literacions o paronomàsies. Servisquen com a exemple d'aquesta dedicació les nombroses modificacions que, buscant la perfecta conjunció d'afecte, melodia, fonètica, rítmica i harmonia, va realitzar en el text original de William Fuller de *A morning hymn*. En la recuperació de Purcell i el seu establiment definitiu com paradigma de la música britànica, van exercir un paper crucial Michael Tippett, Alfred Deller i Benjamin Britten. Aquest últim insistia en 1945 en la mateixa idea de Playford: «La fonamental importància que per a nosaltres té Purcell hui en dia radica en la seua exemplar prosòdia. Segurament, aquesta és la via

transitava entre lo humano y lo divino, no perteneciendo a ninguno de los dos mundos, quien hiciera posible acercar a los oídos terrenales las armonías más similares a las de las esferas celestiales.

Tres años después de la temprana muerte de Henry Purcell, su viuda Frances reunió una selección de piezas del músico, procedentes, fundamentalmente, de las obras para la escena de los cinco últimos años de vida del compositor. Esta antología, de cuya edición se encargó Henry Playford, llevó el significativo título de *Orpheus Britannicus*, y su éxito propició una segunda recopilación que vio la luz en 1702. En el primer volumen, el editor se dirige a los lectores y hace una afirmación que se nos antoja especialmente pertinente para un programa como el de hoy: «El extraordinario talento del autor para todo tipo de música es suficientemente conocido, pero fue principalmente admirado por su música vocal, pues tiene una especial genialidad para expresar la energía de las palabras inglesas, por lo cual conmovió las pasiones de todas sus audiencias». En efecto, Purcell hace un tratamiento prosódico del inglés cantado absolutamente ejemplar. Su empleo de los recursos de retórica musical no sólo contempla, representa y vivifica los contenidos semánticos —relacionados con los humores y afectos—, sino que también ornamenta y pone de relieve la propia fonética inglesa con el uso de múltiples figuras como aliteraciones o paronomasias. Sirvan como ejemplo de esta dedicación las numerosas modificaciones que, buscando la perfecta conjunción de afecto, melodía, fonética, rítmica y armonía, realizó en el texto original de William Fuller de *A morning hymn*. En la recuperación de Purcell y su establecimiento definitivo como paradigma de la música británica, desempeñaron un papel crucial Michael Tippett, Alfred Deller y Benjamin Britten. Este último insistía en 1945 en la

Carlos Mena & Ignacio Prego

per a fer reviure la llengua anglesa en el cant [...]. Mai cap compositor ha estimat tant la seua llengua nativa».

Les peces que integren el concert d'aquesta vesprada, tretes de diferents obres escèniques i publicacions —i algunes d'elles presents en *Orpheus Britannicus*— són una prova feaent del que s'ha dit. Però, a més, fan patent el mestratge d'un compositor que està a l'altura dels grans autors de la cultura occidental tant en la música sacra com en l'escènica o en la de cambra, ja siga en l'àmbit vocal o en l'instrumental. I també mostren a algú que, com el seu condeixeble Henry Hall ens recorda en el seu poema laudatori, va cantar a l'amor de la manera més genuina i emocionant: *Omnia vincit amor: et ens cedamus amori*.

misma idea de Playford: «La fundamental importancia que para nosotros tiene Purcell hoy en día radica en su ejemplar prosodia. Seguramente, ésta sea la vía para hacer revivir la lengua inglesa en el canto [...]. Jamás ningún compositor ha amado tanto su lengua nativa».

Las piezas que integran el concierto de esta tarde, entresacadas de distintas obras escénicas y publicaciones —y algunas de ellas presentes en *Orpheus Britannicus*— son una prueba fehaciente de lo dicho. Pero, además, hacen patente la maestría de un compositor que está a la altura de los grandes autores de la cultura occidental tanto en la música sacra como en la escénica o en la de cámara, ya sea en el ámbito vocal o en el instrumental. Y también muestran a alguien que, como su condiscípulo Henry Hall nos recuerda en su poema laudatorio, cantó al amor del modo más genuino y emocionante: *Omnia vincit amor: et nos cedamus amori*

6 d'agost
Castell del Papa Luna, 22.30 h

Gli Incogniti (França)
Amandine Beyer, violí solista
i direcció
*The Bread of Life. Concerti Grossi de
Händel i Corelli*

The Bread of Life. Concerti Grossi de Händel i Corelli

Gli Incogniti

Flavio Losco, Alba Roca, Vadym Makarenko, Katia Viel,
Andres Murillo, Marta Ramírez, Rafael Becerra, violins
Marta Paramo, Ottavia Rausa, violes
Marco Ceccato, Cécile Vérolles, violoncels
Ronaldo Lopes, Hugo Sanches, tiorbes
Baldomero Barciela, violone
Anna Fontana, clavecí i orgue

Amandine Beyer, violí i direcció

Alessandro Corelli (1653-1713)

Concerto da chiesa Op. 6/7 en Re major (9' 30")

Vivace-Allegro-Adagio • Allegro • Andante Largo • Allegro-Adagio • Vivace

Georg Friedrich Händel (1685-1756)

Concerto grosso Op. 6/4 en la menor (14' 50")

Larghetto affettuoso • Allegro • Largo e piano • Allegro

Alessandro Corelli

Concerto da chiesa Op. 6/8 en sol menor "fatto per la notte di Natale" (13' 30")

Vivace • Grave • Allegro • Adagio-Allegro-Adagio • Vivace • Allegro •
Pastorale

//

Georg Friedrich Händel

Concerto grosso Op. 6/11 en la major (16' 30")

Andante larghetto e staccato • Allegro • Largo e staccato • Andante • Allegro

Alessandro Corelli

Concerto da chiesa Op. 6/3 en do menor (10')

Largo • Allegro • Grave • Vivace • Allegro

Alessandro Corelli

Concerto da chiesa Op. 6/4 en Re major (9')

Adagio-Allegro • Adagio • Vivace • Allegro

Gli Incogniti

Fundat en 2006 per la violinista Amandine Beyer, el grup pren el seu nom de l'Accademia degli Incogniti un actiu cercle literari liberal de la Venècia del segle XVII.

Especialista del repertori barroc instrumental, explorant també el repertori clàssic, Gli Incogniti és un convidat habitual dels més importants teatres del món: Philharmonie de París, Théâtre des Champs-Élysées, Wigmore Hall de Londres, Philharmonie d'Essen, Oji Hall de Tòquio, Philharmonie de Luxemburg, BOZAR Brussel·les... Participa també en grans festivals entre els quals es poden citar el Boston Festival en USA, el Printemps des Arts de Montecarlo, el DT. Festival Brugge, el Festival Internacional de Bergen a Noruega, el Festival de Torroella a Espanya, els festivals de Saintes, Montpellier...

El grup col·labora de forma regular amb grans solistes com Giuliano Carmignola, Kristian Bezuidenhout, Andreas Staier, Maria Cristina Kiehr, Alexei Lubimov, Hans-Jörg Mammel... però també amb ROSAS, la companyia de la coreògrafa Anne Teresa de Keersmaecker o els cantants tradicionals de la Manufacture verbale.

Gli Incogniti grava en exclusivitat per a Harmonia mundi: Vivaldi, Pachelbel, CPE Bach, Haydn... Els seus discos han rebut una gran quantitat de premis de la premsa especialitzada i del públic.

Apassionats per la pedagogia i la transmissió, Gli Incogniti organitza des de 2017 una Acadèmia de música de cambra i treball corporal, destinat a grups barrocs, estudiants o joves professionals.

Gli Incogniti és artista associat en La Coursive, Scène nationale La Rochelle. Està sostingut per la DRAC Nouvelle-Aquitaine, la Regió Nouvelle-Aquitaine i el departament de la Gironde. Rep ajudes regulars de l'Adami, la Spedidam

Fundado en 2006 por la violinista Amandine Beyer, el grupo toma su nombre de la *Accademia degli Incogniti* un activo círculo literario liberal de la Venecia del siglo XVII.

Especialista del repertorio barroco instrumental, explorando también el repertorio clásico, Gli Incogniti es un invitado habitual de los más importantes teatros del mundo: Philharmonie de París, Théâtre des Champs-Élysées, Wigmore Hall de Londres, Philharmonie de Essen, Oji Hall de Tokyo, Philharmonie de Luxemburgo, BOZAR Bruselas... Participa también en grandes festivales entre los que se pueden citar el Boston Festival en USA, el Printemps des Arts de Montecarlo, el MA Festival Brugge, el Festival Internacional de Bergen en Noruega, el Festival de Torroella en España, los festivales de Saintes, Montpellier...

El grupo colabora de forma regular con grandes solistas como Giuliano Carmignola, Kristian Bezuidenhout, Andreas Staier, Maria Cristina Kiehr, Alexei Lubimov, Hans-Jörg Mammel... pero también con ROSAS, la compañía de la coreógrafa Anne Teresa de Keersmaecker o los cantantes tradicionales de La Manufacture verbale.

Gli Incogniti graba en exclusividad para Harmonia mundi: Vivaldi, Pachelbel, CPE Bach, Haydn... Sus discos han recibido una gran cantidad de premios de la prensa especializada y del público.

Apasionados por la pedagogía y la transmisión, Gli Incogniti organiza desde 2017 una Academia de música de cámara y trabajo corporal, destinado a grupos barrocos, estudiantes o jóvenes profesionales.

Gli Incogniti es artista asociado en La Coursive, Scène nationale La Rochelle. Está sostenido por la DRAC Nouvelle-Aquitaine, la Región Nouvelle-Aquitaine y el departamento de la Gironde. Recibe ayudas regulares de la Adami, la Spedidam y del

Gli Incogniti

i del CNM Export per a les seues activitats de concerts i discogràfiques, i de la Caisse des dépôts per a la seua Acadèmia.

Notes

Archangelo Corelli és un cas molt particular en la història de la música occidental. Com pot ser que un compositor que només va publicar sis obres en total, pugues exercir una influència tan profunda en l'obra dels seus contemporanis, així com de les generacions futures?

És una pregunta amb una multitud de respostes, que van des de la increïble qualitat de la seua música passant per la seua capacitat d'adaptació a la seua pròpia època, així com una perfecció formal que no passa desapercibuda per a tots aquells que s'interessen a la composició. Tot i que Corelli no va crear cap gènere nou, ni va aportar cap innovació específica a la tècnica del violí, sí que va escriure sonates i *concerti grossi* tan formalment perfectes que les seues obres van impregnar tot el discurs orquestral europeu durant dècades.

El nostre programa juxtaposa obres del compositor romà amb les obres d'un dels mestres més influents de la música barroca: Georg Friedrich Händel. Aquest últim es va inspirar de les lliçons de Corelli, *The bread of life* de tots els músics, segons el famós biògraf, i viatger del segle XVIII: Roger North.

CNM Export para sus actividades de conciertos y discográficas, y de la Caisse des dépôts para su Academia.

Notas

Archangelo Corelli es un caso muy particular en la historia de la música occidental. ¿Cómo puede ser que un compositor que sólo publicó seis obras en total, ejerciera una influencia tan profunda en la obra de sus contemporáneos, así como de las generaciones futuras?

Es una pregunta con una multitud de respuestas, que van desde la increíble calidad de su música pasando por su capacidad de adaptación a su propia época, así como una perfección formal que no pasa desapercibida para todos aquellos que se interesan a la composición. A pesar de que Corelli no creó ningún género nuevo, ni aportó ninguna innovación específica a la técnica del violín, sí que escribió sonatas y *concerti grossi* tan formalmente perfectos que sus obras impregnaron todo el discurso orquestral europeo durante décadas.

Nuestro programa juxtapone obras del compositor romano con las obras de uno de los maestros más influyentes de la música barroca: Georg Friedrich Händel. Este último se inspiró de las lecciones de Corelli, *The bread of life* de todos los músicos, según famoso biógrafo, y viajero del siglo XVIII: Roger North.

7 d'agost
Castell del Papa Luna, 20.30 h

**Premi Carles Santos 2023 al millor
disc de Música Antiga i Barroca**
Amystis (València)
José Duce, continu i direcció
Ribera i Navarro. Els mestres de
Tomás Luis de Victoria

Ribera i Navarro. Els mestres de Tomás Luis de Victoria

Amystis

Quiteria Muñoz, soprano

Isabel Marí, contralt

José Manuel Bustamante, tenor

Giorgio Celenza, baix

Ana Pazos, corneta renaixentista

Vicent Osa i Víctor Belmonte, sacabutxes

Ovidio Giménez, baixó

José Duce Chenoll, continu i direcció

Programa (signatures de les fonts originals)

Bernardino de Ribera (c.1520-1580)

Defensor alme (E-Ac3)
Dimitte me ergo (ACCV, Música, CM-LP-20)
Vox in Rama (ACCV, Música, CM-LP-20)
Beata Mater (Ms. ToleBC6)

Juan Navarro (c.1525-1580)

Ave Regina (Códice Santiago. E-Vp: Ms. s.s.)
Códice Santiago. Obra sense text (Códice Santiago. E-Vp: Ms. s.s.)
Ecce ascendimus Hierosolimam (Códice Santiago. E-Vp: Ms. s.s.)
Laboravi in gemitu meo (Códice Santiago. E-Vp: Ms. s.s.)
Simile est regnum (Códice Santiago. E-Vp: Ms. s.s.)
Erat Iesus eiiciens daemnonium (Códice Santiago. E-Vp: Ms. s.s.)

Sebastián de Vivanco (1551-1622)

Magnificat primi toni (Liber Magnificarum, Salamanca, Artus Taberniel, 1607, V2249)
Sanctorum Meritis (E-Ac3)

Tomás Luis de Victoria (1548-1611)

O vos omnes (Officium Hebdomanae Sanctae, Roma, 1585)
Ave Maria a 8 (Motecta, Venècia, 1572)

Amystis

José Duce Chenoll va fundar aquesta formació dedicada a la música antiga l'any 2010 com a eina que li permetés compartir amb tots els públics la música composta al llarg dels territoris de l'antiga Corona Hispànica, i de manera molt especial, els conservats en els arxius de l'antic Regne de València. Des dels nostres inicis, sempre hem volgut ampliar el catàleg del nostre repertori a través de la investigació, redescobrint aquelles joies del Renaixement i Barroc espanyol que mai degueren perdre la seua veu en l'oblit dels arxius. Gràcies a aquesta immersió en els fons musicals, no sols nacionals, sinó també europeus i hispanoamericans, han arribat a materialitzar-se les obres mostrades en la nostra producció discogràfica, tot això, des d'un respecte rigorós cap a les fonts històriques i la pràctica històricament informada.

Tots els membres del grup atresoren una àmplia carrera professional, tant a nivell solista com de conjunt, conformant una plantilla, de nombre variable d'integrants segons necessitats, capaç d'abordar qualsevol tipus de repertori. Aquesta característica fa d'Amystis un grup molt versàtil, que, si bé s'especialitza en la música antiga, ha abordat altres programes d'interès musicològic com l'enregistrament de l'òpera *La Flora* (1735), la reestrena de la sarsuela inèdita *El Duc de Gandia* de Ruperto Chapí o el laboratori experimental veu-làser dut a terme amb l'empresa Radiant Lab.

L'activitat d'Amystis no sols se centra en l'apartat purament performatiu, sinó que des de fa un temps ha apostat per la investigació i la divulgació, vessants del seu treball que s'han vist plasmades en el documental gravat per a la televisió autonòmica valenciana (*Ministrils, viatgers del temps a través de la música*) i en el podcast *Música Antiga More Hispano*.

Ja ha passat més d'una dècada des de la nostra fundació i Amystis ha mostrat el seu treball en festivals tan importants com el FeMÀS (Sevilla), Eivissa Medieval, o Seviq Brezice

José Duce Chenoll fundó esta formación dedicada a la música antigua en el año 2010 como herramienta que le permitiera compartir con todos los públicos la música compuesta a lo largo de los territorios de la antigua Corona Hispánica, y de manera muy especial, los conservados en los archivos del antiguo Reino de Valencia. Desde nuestros inicios, siempre hemos querido ampliar el catálogo de nuestro repertorio a través de la investigación, redescubriendo aquellas joyas del Renacimiento y Barroco español que nunca debieron perder su voz en el olvido de los archivos. Gracias a esta inmersión en los fondos musicales, no sólo nacionales, sino también europeos e hispanoamericanos, han llegado a materializarse las obras mostradas en nuestra producción discográfica, todo ello, desde un respeto riguroso hacia las fuentes históricas y la práctica históricamente informada.

Todos los miembros del grupo atesoran una amplia carrera profesional, tanto a nivel solista como de conjunto, conformando una plantilla, de número variable de integrantes según necesidades, capaz de abordar cualquier tipo de repertorio. Esta característica hace de Amystis un grupo muy versátil, que, si bien se especializa en la música antigua, ha abordado otros programas de interés musicológico como la grabación de la ópera *La Flora* (1735), el reestreno de la zarzuela inèdita *El Duque de Gandía* de Ruperto Chapí o el laboratorio experimental voz-láser llevado a cabo con la empresa Radiante Lab.

La actividad de Amystis no sólo se centra en el apartado puramente performativo, sino que desde hace un tiempo ha apostado por la investigación y la divulgación, vertientes de su trabajo que se han visto plasmadas en el documental grabado para la televisión autonómica valenciana (*Ministrils, viatgers del temps a través de la música*) y en el podcast *Música Antigua More Hispano*.

Amystis

(Eslovènia), per citar alguns, i seguim amb la il·lusió intacta i les energies renovades per a continuar compartint amb tots vosaltres el que més estimem, la música antiga.

Notes

La història de la música s'ha escrit, des del principi de la musicologia, a partir dels grans mestres que van contribuir a la consolidació i evolució dels diferents estils. És lògic pensar en les figures més representatives com a punt de partida, no sols per la genialitat de les seues creacions, sinó perquè van poder aconseguir posicions de gran importància, la qual cosa els va permetre publicar i difondre la seua música. Però va haver-hi molts altres mestres, la música dels quals va omplir catedrals, monestirs, parròquies i capelles privades; altres autors que van construir el «teixit musical» d'un temps i una societat expressant l'espiritualitat d'una època. Van ser aquells treballadors, artesans de la música, els que realment van compondre dins dels paràmetres d'un estil fins a consolidar-lo.

Qualsevol melòman coneix les grans figures del Renaixement espanyol, el segle XVI, el Segle d'Or de la polifonia espanyola. No obstant això, si pensem en altres músics d'aquella època més enllà de Tomás Luis de Victoria, Cristóbal de Morales i Francisco Guerrero, quants seríem capaços d'esmentar?, Quantes obres d'aquests mestres coneixem?, Per tant, vol dir que la música dels mestres més coneguts és suficient per a definir tot un període?

Aquest treball, guardonat amb el Premi Carles Santos de la Música Valenciana i finalista als premis internacionals ICMA, aprofundeix en un tema molt poc explorat i gravat: la infància de Tomás Luis de Victoria (c.1548-1611).

Els inicis musicals de Tomas Luis de Victoria van ser a la Catedral d'Àvila, catedral de gran importància en aquells

Ya ha pasado más de una década desde nuestra fundación y Amystis ha mostrado su trabajo en festivales tan importantes como el FeMÀS (Sevilla), Eivissa Medieval, o Seviqç Brezice (Eslovenia), por citar algunos, y seguimos con la ilusión intacta y las energías renovadas para seguir compartiendo con todos vosotros lo que más amamos, la música antigua.

Notas

La historia de la música se ha escrito, desde que la musicología diera sus primeros pasos, a partir de los grandes maestros que contribuyeron a la consolidación y evolución de los diferentes estilos. Es lógico pensar en las figuras más representativas como punto de partida, no sólo por la genialidad de sus creaciones, sino porque pudieron alcanzar posiciones de gran importancia, lo que les permitió publicar y difundir su música. Pero hubo muchos otros maestros cuya música llenó catedrales, monasterios, parroquias y capillas privadas; otros autores que construyeron el "tejido musical" de un tiempo y una sociedad expresando la espiritualidad de una época. Fueron esos trabajadores, artesanos de la música, los que realmente compusieron dentro de los parámetros de un estilo hasta consolidarlo.

Cualquier melómano conoce las grandes figuras del Renacimiento español, el siglo XVI, el Siglo de Oro de la polifonía española. No obstante, si pensamos en otros músicos de aquella época más allá de Tomás Luis de Victoria, Cristóbal de Morales y Francisco Guerrero, ¿cuánto seríamos capaces de mencionar?, ¿cuántas obras de estos maestros conocemos?, por tanto, ¿quiere decir que la música de los maestros más conocidos es suficiente para definir todo un periodo?

Este trabajo, galardonado con el Premio Carles Santos de la Música Valenciana y finalista a los premios internacionales

Amystis

temps a la qual va arribar com a «seise» (xiquet cantaire). Allí va romandre fins a l'any 1565, data en la qual es va desplaçar a Roma per a estudiar en el Col·legi Romà. Això vol dir que els mestres que més el van influenciar en aquells anys de joventut van ser el valencià Bernardino de Ribera (c.1520-1580) i Juan Navarro (c.1530-1580). Els xiquets cantaires d'una catedral espanyola vivien amb el mestre de capella, qui havia d'ensenyar-los tot el necessari sobre la música, al mateix temps que havia de vetlar per la seua alimentació, salut i vestimenta. A més, les catedrals oferien als xiquets de la capella la possibilitat d'aprendre lletres i números, així com tots els serveis sanitaris necessaris.

Aquesta convivència fa que vegem el molt que van poder influenciar en Victoria aquests dos mestres, els quals li van ensenyar tot el necessari sobre la polifonia, el cant, el contrapunt i la praxi de l'orgue. A més, durant els seus primers anys musicals, Victoria va cantar diàriament la música de Ribera i Navarro i els repertoris que ells consideraven apropiats, la qual cosa fa evident que la influència d'aquests compositors va ser determinant en la formació del criteri musical del jove Victoria i va assentar les bases del que seria la seua producció musical en el futur.

ICMA, ahonda en un tema muy poco explorado y grabado: la infancia de Tomás Luis de Victoria (c.1548-1611).

Los inicios musicales de Tomas Luis de Victoria fueron en la Catedral de Ávila, catedral de gran importancia en aquellos tiempos a la que llegó como «seise» (niño cantor). Allí permaneció hasta el año 1565, fecha en la que se desplazó a Roma para estudiar en el Colegio Romano. Esto quiere decir que los maestros que más influenciaron en esos años de juventud fueron el valenciano Bernardino de Ribera (c.1520-1580) y Juan Navarro (c.1530-1580). Los niños cantores de una catedral española vivían con el maestro de capilla quien debía enseñarles todo lo necesario sobre la música, al tiempo que debía velar por su alimentación, salud y vestimenta. Además, las catedrales ofrecían a los niños de la capilla la posibilidad de aprender letras y números, así como todos los servicios sanitarios necesarios.

Esta convivencia hace que veamos lo mucho que pudieron influenciar en Victoria estos dos maestros, los cuales le enseñaron todo lo necesario sobre la polifonía, el canto, el contrapunto y la praxis del órgano. Además, durante sus primeros años musicales, Victoria cantó a diario la música de Ribera y Navarro y los repertorios que ellos consideraban apropiados, lo que hace evidente que la influencia de estos compositores fue determinante en la formación del criterio musical del joven Victoria y asentó las bases de lo que sería su producción musical en el futuro.

8 d'agost
Castell del Papa Luna, 22.30 h

Harmonia del Parnàs (València)
Ignacio García, director d'escena
Marian Rosa Montagut, clavecí i direcció
Endimión y la luna. 400 aniversari de la mort
de Gaspar Aguilar

Endimión y la luna. 400 aniversari de la mort de Gaspar Aguilar

Harmonia del Parnàs

ENDIMIÓN Ángel Figols

SOMBRA Víctor Massán

LUNA Manón Chauvin

Equip artístic

Idea original

Marian Rosa Montagut

Autor de la Faula

Gaspar Aguilar

Dramatúrgia

Ignacio García i Marian Rosa Montagut

Disseny d'il·luminació

Ximo Rojo

Disseny gràfic

Denou estudi

Director de escena

Ignacio García

Ajudant de direcció

Ana Cris

Interpretació musical

Harmonia del Parnàs

Directora musical

Marian Rosa Montagut

Peces musicals de la trama:

Yo soy la locura

Soledades venturosas

Ay, luna que reluces

Muchos van de amor heridos

Pastorcillo triste

A quién contaré mis quejas

Oxos míos, ¿qué tenéis?

Que todos se pasan en flores

Yéndome y viniendo

Henry du Bailly (1590-1637)

Cançoner de la Sablonara

Cançoner d'Uppsala

Cançoner de Palacio

Carlos Patiño (1600-1675)

Cançoner de la Sablonara

Manuel Correa (1600-1653)

Cançoner d'Uppsala

Cançoner d'Uppsala

Harmonia del Parnàs

Després de diverses incursions en les arts escèniques, Harmonia del Parnàs presenta una recreació musical de la faula *Endimión y la luna* del dramaturg valencià Gaspar Aguilar, un autor pràcticament desconegut malgrat la gran fama que va gaudir en la seua època.

Endimión y la luna és un vertader cant a l'amor on es fusiona la dramaturgia amb la música, a manera de les primeres «Fabula in música» que sorgirien precisament durant aquells anys, en els quals els compositors eren poetes i els poetes compositors, on la música estava al servei del text i del missatge i la mètrica d'ambdues es fonia en una sola.

I en aquesta història d'amor i desamor serà «Ombra» (encarnant al mateix Gaspar Aguilar) qui ens anirà revelant l'entramat en un recorregut que viatja entre l'amor humà i el diví... Així la trama, caldrà esperar al desenllaç final de la faula per a saber si finalment l'enamorat Endimión (encarnat pel nostre valencià Àngel Figols) és correspost o no, per Lluna.

Gaspar Aguilar, 1623- 2023

400 Aniversari de la seua mort

El poeta i dramaturg valencià Gaspar Aguilar (València, gener de 1561 - València, 26 de juliol de 1623) va ser molt elogiat pels seus contemporanis i esmentat per nombrosos coetanis com «El famós Gaspar d'Aguilar», i enaltit en nombroses ocasions pels grans creadors del moment. Així, per exemple, en l'obra de Cervantes trobem almenys tres al·lusions a Aguilar (a qui Cervantes anomenarà «el discret valencià»): l'elogia en *El Quixot*, i lloa la seua agudesesa en les seues *Ocho comedias y ocho entremeses*, i en el seu *Viaje del Parnaso*. També el mateix Lope de Vega li dedica almenys dues citacions laudatòries en *La Filomena* i *El laurel de Apolo*, respectivament, i inclou el seu nom en la relació de poetes

8 d'agost

Tras varias incursiones en las artes escénicas, Harmonia del Parnàs presenta una recreación musical de la fábula *Endimión y la luna* del dramaturgo valenciano Gaspar Aguilar, un autor prácticamente desconocido pese a la gran fama que gozó en su época.

Endimión y la luna es un verdadero canto al amor donde se funde la dramaturgia con la música, a modo de las primeras «Fabula in música» que surgirían precisamente durante esos años, en los que los compositores eran poetas y los poetas compositores, donde la música estaba al servicio del texto y del mensaje y la métrica de ambas se fundía en una sola.

Y en esta historia de amor y desamor será «Sombra» (encarnando al propio Gaspar Aguilar) quien nos irá develando el entramado en un recorrido que viaja entre el amor humano y el divino... Así la trama, habrá que esperar al desenlace final de la fábula para saber si finalmente el enamorado Endimión (encarnado por nuestro valenciano Ángel Figols) es correspondido o no, por Luna.

Gaspar Aguilar, 1623- 2023

400 Aniversario de su muerte

El poeta y dramaturgo valenciano Gaspar Aguilar (Valencia, enero de 1561 - Valencia, 26 de julio de 1623) fue muy elogiado por sus contemporáneos y mencionado por numerosos coetáneos como «El famoso Gaspar de Aguilar», a la vez que ensalzado en numerosas ocasiones por los grandes creadores del momento. Así, por ejemplo, en la obra de Cervantes encontramos al menos 3 alusiones a Aguilar (a quien Cervantes llamará «el discreto valenciano»): le elogia en *El Quijote*, y alaba su agudeza en sus *Ocho comedias y ocho entremeses*, y en su *Viaje del Parnaso*. También el mismísimo Lope de Vega le dedica al menos dos citas laudatorias en *La Filomena* y *El laurel de Apolo*, respectivamente, e incluye

8 de agosto

Harmonia del Parnàs

espanyols inserida a *La Arcadia*. Fins i tot la seua comèdia *El mercader amante* va ser molt elogiada per Cervantes i Lope de Vega, i el mateix Góngora la va utilitzar com a font per a una de les seues peces teatrals, a manera de «plagi».

Aguilar, l'obra dramàtica del qual pot inserir-se dins de l'estil de Lope de Vega va ser, per una altra banda, un dels deu fundadors de l'Acadèmia dels Nocturns de València, on va utilitzar el pseudònim de «Sombra».

Harmonia del Parnàs

Harmonia del Parnàs interpreta obres anteriors a 1800 amb instruments i criteris històrics, a partir de la investigació musicològica de manuscrits musicals de tot el món.

Membre fundador de l'Associació GEMA (Grups Espanyols de Música Antiga), l'ensemble liderat per la musicòloga i clavecinista valenciana Marian Rosa Montagut, ha sigut convidat pels més importants festivals, institucions i auditoris nacionals i internacionals com el Festival Internacional de Santander, l'Auditori Nacional de Madrid, el Festival Internacional de Música Sacra de Tortosa, el Festival Internacional de Música Antiga i Barroca de Peníscola, el Festival de Música Antiga d'Aranjuez, l'Auditori de Lleó, Clàssics a l'estiu de la Comunitat de Madrid, el Festival de Música Renaixentista i Barroca de Vélez Blanco, el Palau de la Música de València, l'Auditori de Conca, el Festival de Música Antiga d'Úbeda i Baeza, el Monestir del Paular, el castillo de Cuevas de Almanzora o el Palau de les Arts, entre altres. A l'estranger ha realitzat nombroses gires per Europa, actuant entre altres llocs al Castell de Pau (França), en el Festival de Arte de Góis (Portugal), en la Vila Ephrussi de Rothschild de Niça (França) o en el Teatre Miejski de Gdynia (Polònia) i pel continent americà, on ha realitzat nombrosos concerts als Estats Units en ciutats com Chicago, Miami o Nova York,

su nombre en la relación de poetas españoles insertada en *La Arcadia*. Incluso su comedia *El mercader amante* fue muy elogiada por Cervantes y Lope de Vega, y el propio Góngora la utilizó como fuente para una de sus piezas teatrales, a modo de «plagio».

Aguilar, cuya obra dramática puede insertarse dentro de la manera de Lope de Vega fue, por otra parte, uno de los 10 fundadores de la Academia de los Nocturnos de Valencia, donde utilizó el seudónimo de «Sombra».

Harmonia del Parnàs

Harmonia del Parnàs interpreta obras anteriores a 1800 con instrumentos y criterios históricos, partiendo de la investigación musicológica de manuscritos musicales de todo el mundo.

Miembro fundador de la Asociación GEMA (Grupos Españoles de Música Antigua), el ensemble liderado por la musicóloga y clavecinista valenciana Marian Rosa Montagut, ha sido invitado por los más importantes festivales, instituciones y auditorios nacionales e internacionales como el Festival Internacional de Santander, el Auditorio Nacional de Madrid, el Festival Internacional de Música Sacra de Tortosa, el Festival Internacional de Música Antigua y Barroca de Peníscola, el Festival de Música Antigua de Aranjuez, el Auditorio de León, Clásicos en Verano de la Comunidad de Madrid, el Festival de Música Renacentista y Barroca de Vélez Blanco, el Palau de la Música de Valencia, el Auditorio de Cuenca, el Festival de Música Antigua de Úbeda y Baeza, el Monasterio de El Paular, el castillo de Cuevas de Almanzora o el Palau de Les Arts, entre otros. En el extranjero ha realizado numerosas giras por Europa, actuando entre otros lugares en el Castillo de Pau (Francia), en el Festival de Arte de Góis (Portugal), en la Villa Ephrussi de Rothschild de

Harmonia del Parnàs

i a Amèrica Llatina on realitza gires de manera regular i ha actuat en ciutats com Buenos Aires i Córdoba (Argentina), Montevideo (l'Uruguai), l'Havana (Cuba), etc. A l'octubre de 2022 Harmonia del Parnàs té la seua pròxima gira internacional en la qual actuarà a Lima (el Perú), Bogotà (Colòmbia) i en el prestigiós Festival Internacional Cervantino de Mèxic, en la seua 50 edició. Els concerts d'Harmonia del Parnàs han sigut emesos per Televisió Espanyola (els concerts de la 2), RNE (Ràdio Clàssica), Xarxa Europea de Ràdio, Catalunya Ràdio, etc. El grup compta amb huit CDs i està treballant en el seu pròxim llançament.

Niza (França) o en el Teatro Miejski de Gdynia (Polònia) y por el continente americano, donde ha realizado numerosos conciertos en Estados Unidos en ciudades como Chicago, Miami o Nueva York, y en América Latina donde realiza giras de modo regular y ha actuado en ciudades como Buenos Aires y Córdoba (Argentina), Montevideo (Uruguay), La Habana (Cuba), etc. En octubre de 2022 Harmonia del Parnàs tiene su próxima gira internacional en la que actuará en Lima (Perú), Bogotá (Colombia) y en el prestigioso Festival Internacional Cervantino de México, en su 50 edición. Los conciertos de Harmonia del Parnàs han sido emitidos por Televisión Española (los conciertos de la 2), RNE (Radio Clásica), Red Europea de Radio, Catalunya Radio, etc. El grupo cuenta con ocho CDs y está trabajando en su próximo lanzamiento.

9 d'agost
Castell del Papa Luna, 22.30 h

Alternative History Quartet (Regne Unit)
Anna Maria Friman & John Potter, veu
Ariel Abramovich &
Jacob Heringman, Ilaüts
Secret History. De Byrd a Sting

Secret History. De Byrd a Sting

Alternative History Quartet

Anna Maria Friman & John Potter, veu
Ariel Abramovich & Jacob Heringman, llauts

Amores pasados Al son de los arroyuelos No dormía So ell encina	John Paul Jones (b. 1946)
Siderum rector O salutaris hostia	William Byrd (c1540-1623)
Oft have I sighed	Thomas Campion (1567-1620)
River God's song Corpus Christi	Ernest John Moeran (1894-1950) Peter Warlock (1894-1930)
Inviolata, integra et casta es, Maria (chant) Inviolata, integra et casta es, Maria, a 5	Josquin Des Prez (c 1450-55 – 1521)
Salve Regina, a 5	Josquin Des Prez
Cradle Song	John Paul Jones/William Blake
Bury me Deep In nomine	Sting (b. 1951) Picforth (fl c 1580)
That time of year	Tony Banks (b.1950) / W. Shakespeare

Alternative History Quartet

El Alternative History Quartet presenta nous repertoris per a veus i llauts basats en els seus exitosos àlbums publicats per ECM on interpreten a Josquin Desprez i música actual de músics de rock juntament amb originals dels segles XVI i XVII i cançons de principis del segle XX. El programa inclou cançons encarregades a John Paul Jones (Led Zeppelin), Tony Banks (Genesis); Sting i un homenatge a William Byrd en el 400 aniversari de la seua mort.

Notes

Ernest John Moeran i Philip Heseltine (aka Peter Warlok) van ser companys de copes i fins i tot van compartir habitatge en 1920, època en la qual van ser compostes les seues peces en aquest programa. *River God's Song* pertany a la suite coral de Moeran *Songs of Springtime*.

Moeran, Dunhill i Pope van estudiar en el Royal College of Music de Londres. Pope, cantant i pianista, va guanyar una beca per a treballar amb Nadia Boulanger a París, però els seus estudis van ser interromputs per la invasió alemanya de 1940.

Havent sobreviscut a la guerra, va sucumbir als Plymouth Brethren, ordre cristiana evangèlica sense espai per a la música, més enllà de fervorosos himnes en l'àmbit del culte.

Si bé va deixar els Brethren en 1971 la seua carrera mai es va recuperar del tot i va deixar sense publicar una important quantitat de música coral i de cançons, que miren cap a l'edat d'or de la música anglesa de començaments del segle XX.

Els quatre compositors genuïnament renaixentistes del programa són William Byrd (c1540-1623), Thomas Campion (1567-1620), Josquin Desprez (c1450-55–1521) i l'elusiu Mr Picforth.

L'ideal renaixentista d'abastar una totalitat artística en comptes d'especialitzar-se -per exemple- en la composició,

El Alternative History Quartet presenta nuevos repertorios para voces y laúdes basados en sus exitosos álbumes publicados por ECM donde interpretan a Josquin Desprez y música actual de músicos de rock junto con originales de los siglos XVI y XVII y canciones de principios del siglo XX. El programa incluye canciones encargadas a John Paul Jones (Led Zeppelin), Tony Banks (Genesis); Sting y un homenaje a William Byrd en el 400 aniversario de su muerte.

Notas

Ernest John Moeran y Philip Heseltine (aka Peter Warlok) fueron compañeros de copas e incluso compartieron vivienda en 1920, época en la que fueron compuestas sus piezas en este programa. *River God's Song* pertenece a la suite coral de Moeran *Songs of Springtime*.

Moeran, Dunhill y Pope estudiaron en el Royal College of Music de Londres. Pope, cantante y pianista, ganó una beca para trabajar con Nadia Boulanger en París, pero sus estudios fueron interrumpidos por la invasión alemana de 1940.

Habiendo sobrevivido a la guerra, sucumbió a los Plymouth Brethren, orden cristiana evangélica sin espacio para la música, más allá de fervorosos himnos en el ámbito del culto.

Si bien dejó los Brethren en 1971 su carrera nunca se recuperó del todo y dejó sin publicar una importante cantidad de música coral y de canciones, que miran hacia la edad de oro de la música inglesa de comienzos del siglo XX.

Los cuatro compositores genuinamente renacentistas del programa son William Byrd (c1540-1623), Thomas Campion (1567-1620), Josquin Desprez (c 1450-55 – 1521) y el elusivo Mr Picforth.

Alternative History Quartet

és el que convoca als compositors vius al nostre programa i projecte.

Si bé John Paul Jones és especialment conegut com a baixista de Led Zeppelin, va ser organista d'església en la seua adolescència. A més, abans dels seus anys d'estrella de rock va ser arranador per a alguns dels més reeixits músics de pop dels seixanta i els setanta.

El teclista i compositor de Genesis, Tony Banks, compon actualment treballs orquestrals, així com cançons per al nostre quartet.

Com molts músics de rock, estava acostumat a crear música i text simultàniament i mai havia posat música a un poema fins que li ho vàrem demanar amb aquests de *Campion* i *Shakespeare*.

Sting, per part seua, va gravar música de *Dowland* i *Peter Warlock*.

Tots homes del Renaixement.

Alternative History Quartet

El projecte *Alternative History* crea nous repertoris per a veus i cordes premudes, inspirats en pràctiques interpretatives historicistes.

La nostra primera trobada va ser per a visitar el repertori vocal de *Josquin Desprez* (1450-1521) i *Tomás Luis de Victoria* (1548-1611), que sobreviu en manuscrits datats després de la defunció de tots dos compositors.

Aquestes fonts «secundàries»- en les quals la música és reinventada per a cantants i llautistes -revela una pràctica diferent i bastant més estesa en el temps que la dels originals *a cappella* amb la qual estem familiaritzats actualment.

Els compositors sempre van tindre un vincle important amb la música del passat. Quan l'immens corpus de música medieval i renaixentista va començar a aparèixer en edici-

El ideal renacentista de abarcar una totalidad artística en vez de especializarse- por ejemplo- en la composición, es lo que convoca a los compositores vivos a nuestro programa y proyecto.

Si bien John Paul Jones es especialmente conocido como bajista de Led Zeppelin, fue organista de iglesia en su adolescencia. Además, antes de sus años de estrella de rock fue arreglador para algunos de los más exitosos músicos de pop de los sesenta y los setenta.

El teclista y compositor de Genesis, Tony Banks, compone actualmente trabajos orquestales, así como canciones para nuestro cuarteto.

Como muchos músicos de rock, está acostumbrado a crear música y texto simultáneamente y nunca había puesto música a un poema hasta que se lo pedimos, con éstos de *Campion* y *Shakespeare*.

Sting, por su parte, grabó música de *Dowland* y *Peter Warlock*.

Todos hombres del Renacimiento.

Alternative History Quartet

El proyecto *Alternative History* crea nuevos repertorios para voces y cuerdas pulsadas, inspirados en prácticas interpretativas historicistas.

Nuestro primer encuentro fue para visitar el repertorio vocal de *Josquin Desprez* (1450-1521) y *Tomás Luis de Victoria* (1548-1611), que sobrevive en manuscritos dados después del fallecimiento de ambos compositores.

Estas fuentes «secundarias»- en las que la música es reinventada para cantantes y laudistas- revela una práctica diversa y bastante más extendida en el tiempo que la de los originales *a cappella* con la que estamos familiarizados actualmente.

Alternative History Quartet

ons modernes cap a finals del segle XIX, això va inspirar a diferents compositors a posar versos en música, citant lliurement als seus predecessors del Renaixement.

Bastava només una xicoteta espenta perquè imaginàrem què hauria succeït si el *revival* de la Música antiga haguera tingut lloc al començament del segle XX i no en la segona meitat... Hauria Peter Warlock (1894-1930) utilitzat llaüts per a acompanyar les seues misterioses cançons místiques, d'haver trobat llaütistes disponibles cap a 1920? Mai ho sabem, però en l'esperit de la pràctica renaixentista podem reinventar aquesta música per al nostre quartet i, potser, arribar a dilucidar alguna cosa d'allò que el compositor sentia al seu cap.

Mentre que la composició «clàssica» es va tornar -cap a finals del segle XIX- encara més prescriptiva, la pràctica renaixentista de fer la música amb les forces disponibles en el moment, va sobreviure en el jazz i la música popular: la música molt sovint comença en forma d'un esbós, sent després acolorida pels intèrprets en un procés col·laboratiu capaç de generar moltes versions d'una mateixa cançó. Amb un esperit similar, hem generat un vincle semblant entre John Paul Jones, Tony Banks, Peter Erskine, John Surman i Sting, que estarien d'acord -com els seus predecessors del Renaixement- amb la idea que una cançó, és simplement una cançó.

Los compositores siempre tuvieron un vínculo importante con la música del pasado. Cuando el inmenso corpus de música medieval y renacentista empezó a aparecer en ediciones modernas hacia finales del siglo XIX, esto inspiró a distintos compositores a poner versos en música, citando libremente a sus predecesores del Renacimiento.

Bastaba sólo un pequeño empujón para que imaginásemos qué habría sucedido si el *revival* de la Música Antigua hubiese tenido lugar a comienzos del siglo XX y no en la segunda mitad... ¿Habría Peter Warlock (1894-1930) utilizado laúdes para acompañar sus misteriosas canciones místicas, de haber encontrado laúdistas disponibles hacia 1920? Nunca lo sabremos, pero en el espíritu de la práctica renacentista podemos reinventar esta música para nuestro cuarteto y, quizás, llegar a dilucidar algo de aquello que el compositor oía en su cabeza.

Mientras que la composición «clásica» se volvió - hacia finales del siglo XIX - aún más prescriptiva, la práctica renacentista de hacer la música con las fuerzas disponibles en el momento, sobrevivió en el jazz y la música popular: la música muy a menudo empieza en forma de un boceto, siendo luego coloreada por los intérpretes en un proceso colaborativo capaz de generar muchas versiones de una misma canción. En un espíritu similar, hemos generado un vínculo colaborativo con John Paul Jones, Tony Banks, Peter Erskine, John Surman y Sting, quienes estarían de acuerdo -como sus predecesores del Renacimiento- con la idea de que una canción, es simplemente una canción.

XXVIII Festival Internacional de Música Antiga i Barroca de Peníscola

Una producció de L'Institut Valencià de Cultura,
Diputació de Castelló i Ajuntament de Peníscola
Direcció Adjunta de Música i Cultura Popular Valenciana
Direcció artística — Leonardo Marqués
Producció — Pere Manuel / Pepa Albors
Il·lustració i disseny gràfic — Juárez Casanova estudi
Documentació — Jorge García / Rafael Sanchis

Direcció Adjunta de Música i Cultura Popular Valenciana
Plaça de Viriat, sn | 46001 València
961 206 500

Web del Festival

<https://mab.ivc.gva.es/>

Venda anticipada d'entrades

taquilla.ivc.gva.es

ENTRADES: 12 €

ABONAMENT DE 8 CONCERTS: 80 € / ABONAMENT DE 5 CONCERTS: 50 €

Venda anticipada a partir del dia 19 de juny a través de taquilla.ivc.gva.es. A partir del 29 de juliol venda d'entrades a la Casa de l'Aigua, de la Plaça de Santa Maria i els dies de concert en el Castell. Horari de taquilles (tots els dies): de 10 a 14 h i de 17 a 20 h. Venda en el Castell tots els dies de concert de 21 a 22.30 h.

Les entrades per a les visites guiades i els concerts participatius, *Instruments i sons per a trobar i dansar*, del 31 de juliol al 7 d'agost, a les 20:30 h. a la Casa de l'Aigua, entrada lliure (amb invitació que es repartiran el mateix dia des d'una hora abans en la Casa de l'Aigua). Dia 30 de juliol, a les 22:30 h., cinema, en el Palau de Congressos, entrada lliure amb invitació, que es repartirà online en taquilla.ivc.gva.es i presencialment. Dia 31 de juliol, a les 22:30 h. en el Castell del Papa Luna, entrada lliure (amb invitació, que es repartirà el dia del concert des d'una hora abans en el mateix Castell).